

Wcale nie jest tak źle.

(Uwagi o przemówieniu Ministra Skarbu)

Każdy, kto przyjeżdża do Monte Carlo, jest nagabywany przez różnych „artystów” stale tam rezydujących do kupienia od niego systemu gry, który niezawodnie przyniesie wygraną. Łatwo przewidzieć, co są warte te wszystkie systemy. A jednak pan Podfilipski miał pewien system, i to rzeczywiście niezawodny. ale do tego potrzeba było jednej rzeczy, a mianowicie silnej woli Podfilipskiego.

To samo jest z naszą obecną sytuacją finansową. Wydaje się wprost nieprawdopodobnem, aby finanse w Polsce stały źle, ponieważ sądząc z ilości artykułów i broszur, jakie zostały napisane przez Polaków w sprawie naprawy skarbu, stabilizacji waluty, sanacji finansów i t. p. społeczeństwo nasze powinno posiadać bardzo poważną ilość zdolnych ekonomistów i finansistów.

A przecież tu wcale nie chodzi o wynalezienie jakiegoś nowego systemu czy programu, bo taki istnieje, chodzi jedynie o silną wolę całego narodu, aby go wprowadzić w życie.

Ostatnie exposé Ministra Skarbu daje nam całkowity program tego, co należy zrobić, aby przywrócić nam równowagę gospodarczą. Chodzi więc jedynie o to, aby rozwinąć pewne poszczególne punkty i wprowadzić w życie.

Z przemówienia pana Ministra widzimy, że są u nas pewne rzeczy bardzo dobre, ale są również i złe. Pewne fakty mają pierwszorzędną doniosłość, podczas kiedy inne, stanowiące raczej braki, dadzą się jednak naprawić przy odrobinie dobrej woli i planowości.

Dobre fakty.

1. Bogactwo narodowe Polski, czyli majątek Rządu i całego społeczeństwa wynosi 88 miljardów złotych pol. co odpowiada przeszło 614 dolarom na głowę, podczas kiedy w najbogatszym kraju na świecie, w Ameryce, około 1200 dol. na głowę.

2. Wartość przedsiębiorstw skarbowych sięga 10 miljardów zł. pol., co już jest olbrzymim warsztatem do zarobkowania. Tak wielkie przedsiębiorstwo przy racjonalnej gospodarce powinno przynosić ca. 500.000.000 Zł Pol. rocznie.

3. Ilościowo nie mamy zbyt wielu pracowników państwowych. Stoimy pod tym względem na poziomie innych państw europejskich.

Złe fakty.

1. Źle zorganizowany wywóz stale zmniejsza nasze bogactwo narodowe, pozbawiając nas bezpowrotnie pewnych wartości. Zanik oszczędności w społeczeństwie.

2. Przedsiębiorstwa skarbowe z braku kapitału inwestycyjnego obrotowego rentują w bardzo nieznacznym i stopniu, przynosząc zaledwie 1,5% rocznie.

3. Wydajność pracowników państwowych jest bardzo mała pod względem pracy.

Analizując te fakty, możemy stwierdzić następujące bardzo pocieszające dla nas objawy. Widzimy z nich, że nasza sytuacia wcale nie jest zła a już bardzo daleka od rozpaczliwej, jak to przepowiadają wieczni pesymiści, widzący w obecnym stanie początek rozkładu.

Majątek narodowy wynosi przeszło Dol. 600 na głowę, podczas kiedy obdłużenie wewnętrzne i zewnętrzne dochodzi do Dol. 13. 75. Jeżelibyśmy więc zdecydowali się doprowadzić sumę obdłużenia tylko do Dol. 60, t. j. do 10% posiadanych wartości, to wypadłoby, że możemy pożyczyć dodatkowo przeszło Dol. 1.300.000.000! Suma ta reprezentuje potencjalną wartość naszego kredytu zagranicą. Wobec tego zdaje się, że mamy prawo żądać takiej pożyczki i powinniśmy ją otrzymać.

Jeżeli jednak nasza polityka eksportowa nie zostanie uregulowana i wywóz prowadzony będzie nadal w tej formie, co dzisiaj, to nasze bogactwo narodowe stale będzie się zmniejszać.

To co się dzisiaj u nas dzieje, polega na ogałacaniu kraju z jego bogactw naturalnych w formie surowców, które niezawsze można zastąpić. Słowa Pana Ministra ilustrują to dokładnie. „Bo niech nam się nie zdaje, że ta równowaga wywozu i przywozu jest istotnie równowagą naszej pracy, naszej zdolności, naszej siły, tymczasem raczej odbija się w niej rezultat słabości naszej waluty, wywozu naszych cennych surowców”.

Wywóz jest dodatnim czynnikiem, o ile wywozi się nietylko surowce, ale pracę. Pamiętam zaraz po zawarciu pokoju rozmawiałem z pewnym Niemcem, właścicielem fabryki, która przed wojną wyrabiała tanie i dość ordynarne noże, nożyczki i t. p. Niemiec ten zrozumiał sytuację i zmienił swój rodzaj produkcji. Ponieważ materjału surowego było niewiele i nie mógł liczyć na wielki obrót z zagranicą, więc zaczął wyrabiać narzędzia chirurgiczne bardzo precyzyjne i dokładne, które wymagały niewiele materjału ale bardzo dużo pracy ręcznej. Właściwie więc w eksportowanym towarze było 10% materjału i 90% pracy, podczas kiedy poprzednio materjał stanowił 90%, a praca zaledwie 10%.

Po tej samej drodze powinien pójść nasz przemysł. Powinniśmy wywyzić nie drzewo, ale fornir, meble, zapałki, masę drzewną, papier; nie węgiel, ale produkty organiczne związków węglowych; nie ropę, ale benzynę i smary nie kartofle, ale krochmal, mąkę kartoflaną, syrop, dekstrynę.

I dopiero wtedy będziemy mogli być dumni z naszego bilansu handlowego.

Oprócz tego Pan Minister wspomniał o zaniku oszczędności w kraju. Stwierdził, że zanik oszczędzania stale zmniejsza nasze bogactwo narodowe i to jest słuszne, ale do chwili ustalenia waluty zaradzić temu niepodobna. Nie wspomniał jednak Pan Minister o innym rodzaju oszczędzania którego powinniśmy nie zaniedbywać. Chodzi mi nie o oszczędzanie pieniądza (saving), ale o oszczędne życie (economy). Konieczna jest oszczędność w konsumpcji, ograniczenie spożycia. Oszczędzanie kapitałów stanie się możliwe z chwilą rozpoczęcia przyjmowania wkładów w złotych polskich, ale koniecznie trzeba coś zrobić, aby znowu zmusic nas do oszczędniejszego życia. Zbyt szybko zapomnieliśmy o wojnie i dziś gwałtownie chcemy sobie powetować tamte czasy. A jedynym środkiem do wyrobienia w masach tej oszczędności jest dobrze zorganizowana i prowadzona stale propaganda, którą Rząd nasz powinien zorganizować.

Zakaz wywozu niewiele zmniejszy drożyznę, ponieważ da nam jeszcze więcej materjałów do spożycia na miejscu. Raczej należałoby pozwolić na wywóz za opłatą pewnych ceł wywozowych na rzecz skarbu, ale ograniczyć spożycie na miejscu. Faktem jest, że dzisiaj jemy więcej i bez porównania lepiej niż przed wojną.

Co się tyczy dochodów przedsiębiorstw skarbowych, to widzimy, że eksploatowanie ich przynosi Skarbowi bardzo nieznaczne zyski. Pan Minister określa je na 71.660.000 zł. pol. na pierwsze półrocze 1923 roku, co stanowi zaledwie półtora procent rocznie w stosunku do kapitału, jaki te przedsiębiorstwa reprezentują. Mam wrażenie, że gdybyśmy je wszystkie wydzierżawili, to osiągnęlibyśmy ryczałtem przynajmniej 5%, czyli Złp. 500.000.000 rocznie.

Pan Minister sam stwierdza, że „stan tych przedsiębiorstw jest zły nie dlatego, że są państwowe, ale dlatego, że prowadzone w sposób nieodpowiedni, bez tej przedsiębiorczości, jaka ożywia przedsiębiorstwa prywatne”. Zupełnie słusznie, należy więc temu zaradzić. Pan Minister projektuje, „ażeby wszystkie przedsiębiorstwa państwowe przekształcić w jednostki gospodarcze odrębne prawnie i odpowiedzialne za wyniki swego gospodarstwa”. Mam jednak wrażenie, że pomimo to pewne przedsiębiorstwa stale będą wykazywać straty. A to chociażby dlatego, że do przerobienia ich na przedsiębiorstwa dochodowe potrzebny jest znaczniejszy kapitał, którego w obecnej chwili Rząd nasz dać im nie może. Znany jest fakt, że zwiększenie produkcji może dopiero obniżyć cenę artykułu, zapewnić jego zbyt i zyski przedsiębiorcy.

A na to potrzeba nieraz znacznego kapitału. Czy my go w tej chwili mamy? Czy taka inwestycja wobec stanu naszego skarbu jest pożądana?

Wypływa z tego jasno, że jedynie część przedsiębiorstw Rząd nasz powinien prowadzić am, a część powinien oddać do eksploatacji innym. Tym, którzy mogą ożywić je nowymi kapitałami, pochodzącymi z kraju (bardzo wątpliwe!) lub z zagranicy. Otóż czy pod tym względem jest w Ministerjum Skarbu jakiś plan? Czy jakieś kroki zostały uczynione? Wciąż słyszymy o koncesjach, udzielonych przez rząd Rosji Sowieckiej (Koncesje dane W. Vanderlipowi, Tow. Sinclair, J. Urquarth'owi), a przecież znacznie więcej znalazłoby się kapitalistów chętnych do umieszczenia swych dolarów czy funtów w Polsce, niż w Rosji. Ale aby ich znaleźć, nie można na nich czekać: trzeba do nich się zwrócić. W tem celu należałoby wysłać przedewszystkiem do Ameryki jakąś specjalną misję, nieliczną, ale dobrze poinformowaną co do tego, co Polska im może ofiarować i na jakich warunkach. Jestem najmocniej przekonany, że pierwszy interes przez nią zrobiony stokrotnie opłaci koszt takiej podróży.

Należy tu pójść za przykładem owego towarzystwa francuskiego, które po wojnie po-

siadało trzy cementownie, ale nie mogło rozpocząć produkcji, ponieważ w jednej fabryce zburzony był główny gmach, w drugiej komin, a w trzeciej zarekwirowane przez Niemców maszyny Ponieważ towarzystwo nie miało pieniędzy na odrestaurowanie fabryk, więc zaczęło od tego, że sprzedało drugą fabrykę innemu przedsiębiorstwu. Za otrzymane pieniądze naprawiło zburzony komin i przeniosło maszyny z fabryki sprzedanej do tej, gdzie one były zarekwirowane. Dzięki temu puszczone zostały w ruch dwie fabryki których produkcja wkrótce pozwoliła na rozpoczęcie budowy nowej trzeciej.

Oczywiście że wszystkie te państwowe przedsiębiorstwa, które nie wymagają znacznych inwestycji, ale raczej polepszenia organizacji i zwiększenia sprawności, mogą i powinny być nadal prowadzone przez Państwo.

Do tego jednak, aby dawały dochód potrzeba przedewszystkiem odpowiedniego doboru ludzi. Trzeba pośród pracowników państwowych znaleźć dobrych przemysłowców i kupców. I tu wkraczamy w trzecią dziedzinę przemówienia Pana Ministra.

Okazuje się, że pracowników nasze państwo nie posiada na swoim żołdzie zbyt wielu, że nie odbiegamy od normy, jaka istnieje w innych krajach europejskich, ale jednocześnie nie można niestwierdzić, że wydajność ich pracy jest bardzo niewielka. Pan Minister mówi „wówczas tylko można wymagać lepszej pracy od mniejszej ilości urzędników, gdy ich się stosownie wynagrodzi". Jest w tem wiele słuszności, ale jednak sama skala wynagrodzenia nie wpływa jeszcze na podniesienie wydajności pracy. Bo żeby nie wiem jaką pensję dać człowiekowi na pewnym stanowisku, to nie będzie on wstanie wykonywać pewnej pracy. której nie zna czy nie potrafi. A więc dochodzimy do jeszcze jednej prawdy, że trzeba go nauczyć. Normalnie od pracowników we wszelkich biurach wymaga się wielu rzeczy, ale nikt ich uprzednio nie uczy, w jaki sposób przy najmniejszym wysiłku i w najkrótszym czasie te rzeczy mają być wykonywane.

Trzeba więc najpierw nauczyć najlepszego i najekonomiczniejszego wykonywania pewnych czynności, a następnie tak zapłacić, aby zdolny i wprawny urzędnik nie rzucał stanowiska rządowego dla innej prywatnej posady tylko dlatego, że jest lepiej płatna.

Inaczej mówiąc potrzeba tam ludzi. którzyby umieli zorganizować pracę w biurach i instytucjach rządowych tak, aby ją można było spełniać przy najmniejszym nakładzie energji i czasu. Ameryka ma mnóstwo takich specjalistów którzy tam nazywają się „efficiency engineers"; jestem pewien, że i w Polsce znajdą się tacy, a nawet wśród pracowników różnych rządowych instytucji napewno są ludzie, którzy mogliby przeprowadzić taką organizację pracy. Trzeba więc ich zaangażować do tego, trzeba im za to dobrze zapłacić, bo osiągnięte tą drogą oszczędności przyniosą znacznie więcej niż największe koszty takiej reorganizacji. Trzeba wyplenić biurokratyczny sposób załatwiania interesów, a nie redukować liczbę pracowników. Ponieważ brak pieniędzy na ich zapłacenie. Dopiero skoro się okaże, że robotę spełnianą przez powiedzmy 10-ciu może spełniać 8 ludzi, to oczywiście trzeba 2 najmniej zdolnym czy pilnym dać dymisję.

T. Skarzyński.

Nasze Towarzystwa Ubezpieczeń.

Stosunki w działach ubezpieczeń transportowych

Ponieważ w ciągu lat ubiegłych narówni z innemi i działy transportowe towarzystw ubezpieczeniowych zrobiły stosunkowo niezłe interesy, przeto w krótkim czasie znalazła się wielka ilość naśladowców i nowe towarzystwa ubezpieczeniowe powstały jak grzyby po deszczu, przyczem każde z nich otwierało i dział ubezpieczeń transportów.

Spowodowało to bardzo wzmocnioną konkurencję i składki ubezpieczeniowe w braku konwencji zaczęły się zniżać do nieskończoności. Dość powiedziec, iż tam gdzie zdrowa kalkulacja, oparta na faktycznych danych naszych stosunków kolejowych, wymagałaby wysokości premji około 2 — 3proc., towarzystwa ubezpieczeniowe zgadzają się pobierać składkę w wysokości dziesięć razy mniejszej, to j. 2—3 pr. Ponadto umawiają się z klientaim, wysyłając niezliczoną ilość ofert, iż zadawalniać się będą jako dowodami powstałych strat, nietylko protokułami urzędowymi kolejowemi, ale i protokułami przywatnymi, podpisanymi przez „wiarogodnych świadków", lub nawet wprost listami firm zasługujących na zaufanie.

W rezultacie warunki dowolne zmieniły się na warunki samowolne i klijenci reklamują straty nietylko wtenczas, kiedy takie w rzeczywistości mają miejsce, ale i wtenczas gdy uważają, iż pomimo nizkiej składki już zanadto dużo wypłacili towarzystwu ubezpieczeniowemu i że należy im się już pewien zwrot. Reklamują też i niezależnie od okoliczności powyższych wprost wtenczas, gdy potrzebują gotówki.

Nie potrzebujemy mówić o tem jak zrozumiano w praktyce pojęcie „wiarogodnych świadków" lub „firm zasługujących na zaufanie". Dość powiedzieć, iż pewna wielka firma reklamowała niedawno w pewnym towarzystwie ubezpieczeniowym odszkodowanie za stratę bel wełny i przedstawiła pod tym względem bardzo ładnie wyglądające protokuły „wiarogodnych świadków". Przez pomyłkę jednak załączyła jednocześnie inny dokument, z którego wyjaśniło się, iż prawie wszystkie bele były dostarczone do miejsca przeznaczenia.

Zdawałoby się, iż po takim wypadku zasługująca na zaufanie firma powinna by była cofnąć swoją reklamację całkowicie. W rzeczywistości jednak, przyznawszy się do „pomyłki", żądała odszkodowania za resztę.

Bardzo też często żądano odszkodowania wprost za różnicę wagi przedmiotów hydroskopijnych, nie mogąc udowodnić w żaden sposób braku choćby jednego motka jakiejbądź wełny, bawełny, szerści lub innego towaru.

Lecz nawet w tych wypadkach, w których klijenci przedstawiają jakieś dowody urzędowe, są oni zazwyczaj albo zamało, albo też zabardzo doświadczeni.

Naprzykład jedna z firm stale reklamuje brak wagi, ale, gdy jej wskazano nadwagę w tej samej przesyłce, odpowiedziała, że ta okoliczność w rachubę nie może wchodzić i że skrzynia z nadwagą „jest w porządku". Pozatem bardzo często uskarżają się na nieporządki na kolejach, rzeczywiście na kolejach są nieporządki, ale nie w takim stopniu aby przy dobrej chęci ich zwalczyć nie było można. W dowód powyższego przytoczymy niżej przykłady.

Otóż jedna z firm dowodziła, iż na stacji Warszawa — Gdańska wywieszone jest ogłoszenie, na zasadzie którego sprawdzenie zawartości przesyłek będzie uwzględniane tylko o tyle, o ile w chwili wypuszczenia towaru zauważone będzie zewnętrzne uszkodzenie opakowania nie stwierdzone aktem przy przyjęciu przesyłki do urzędu celnego. Żądania zaś pozbawione tej podstawy będą pozostawione bez uwzględnienia.

Powołując się na to ogłoszenie, stacja Warszawa — Gdańska odmawiała stale klijentom ich słusznych wymagań co do sprawdzenia zawartości przesyłek i ekspedytorzy firm niby to z koleją nic zrobić nie mogli.

Dosyć jednak było, aby autor niniejszego artykułu przypadkowo był na stacji Warszawa — Gdańska i zwrócił uwagę na nieprawne ogłoszenie, a następnie zawiadomił o nim centralne władze kolejowe.

Rezultatem tego zawiadomienia był następujący list Dyrekcji Warszawskiej Kolei Państwowych:

„Wymienione ogłoszenie urzędowe wywieszone zostało czasowo jeszcze w roku ubiegłym, to jest w 1921. Niezwłocznie potem było wydane rozporządzenie Ministerstwa Kolei Żelaznych o usunieciu tego ogłoszenia. Przez przeoczenie jednak z winy organów wykonawczych ajencji celnej ogłoszenie pozostało nieusunięte. Obecnie ogłoszenie zostało usuniętem, winni ukarani i sprawa ostatecznie jest zlikwidowana".

Przykład ten dowodzi, że z nieprawidłowemi zarządzeniami miejscowych kolejowych władz wykonawczych walczyć można i nawet bardzo skutecznie.

Jeżeli jednak ktoś z tem nie walczy, to widocznie, albo nie umie tego dokonać, albo nie leży to w jego interesie. Że tak jest w rzeczywistości, udowadniamy poniżej:

Kolej ponosi obecnie całkowitą odpowiedzialność za brak wagi, uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek. Dość jest umiejętnie nadać i umiejętnie sporządzić protokuł przy odbiorze przesyłki, żeby w razie manka czy uszkodzenia towaru zmusić koleje do wypłaty odszkodowania. Cóż jednak, jeżeli towar nadaje się na kolej bez żądania zważenia i zaliczenia go zgodnie z przepisami przewozowymi, a odbiera się od kolei na zasadzie protokułów, które nie nadają się do reklamacji i wytoczenia sprawy sądowej.

W protokułach tych odbiorca zgadza się najczęściej na redakcję następującą:

„Nadanem zostało 1000 klg. Kolej wagi tej urzędowo nie stwierdziła. Przy odbiorze okazało się 500 klg. Brak połowy towaru w stosunku do faktury".

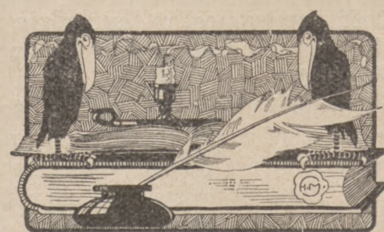
Taki protokuł firma ma odwagę załączać do reklamacji i żąda odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeniowego, grożąc zerwaniem stosunków. Oświadcza jednocześnie, iż za wymienioną stratę swojemu klijentowi już dawno odszkodowanie wypłaciła i wskutek tego „ma prawo" otrzymać od towarzystwa ubezpieczeniowego.

W pewnych wypadkach można dopatrzyć się wprost cech kryminalnych, przewidzianych kodeksem karnym. Niektóre firmy stale starają się nadawać przesyłki w wagonach zbiorowych, ważąc je, choćby się składały z najdroższych towarów, na wagach wagonowych i nie żądając od kolei ani liczenia, ani sprawdzenia stanu towaru. Dopiero przy odbiorze żądają ważenia na wagach dziesiętnych oraz sprawdzenia zawartości każdej poszczególnej beli czy skrzyni. Dołączają faktury fabryczne i żądają odszkodowania, ponieważ strata powstała w ubezpieczonym czasie i na ubezpieczonej przestrzeni, pomimo tego, iż przesyłka odbyła poprzednio już dalszą drogę lądową i morską. Jest to bardzo utarty sposób wyzyskiwania konkurencji towarzystw ubezpieczeniowych.

Opisując powyższe stosunki asekuracyjne w Polsce wcale nie mam zamiaru obwiniać ubezpieczających, muszę jednak powiedzieć, że towarzystwa ubezpieczeniowe prowadzą interesy swoje dość bezładnie, nie mówiąc już o konkurencji i walce wzajemnej.

Żeby nie szukać dalszych przykładów, przytoczymy najbliższe: Za pewien transport towarzystwo ubezpieczeniowe pobiera składki jakie 8.000 mk. pol. Transport przybywa na miejsce przeznaczenia. Zgodnie z polisą urzędnik towarzystwa w ciągu trzech dni sprawdza na składzie prywatnym, czy nie brakuje towaru. Opłata pracy tego urzędnika w ciągu trzech dni kosztuje 30,000 mk.

Józef Czechowski.

Stan przemysłu włókienniczego w chwili obecnej.

Sezon zimowy w przemyśle łódzkim skończył się. A należał podobno do najlejszych sezonów po wojnie. Wszystkie towary zimowe wyprzedano, nie wyłączając pozostałych z zeszłorocznego sezonu. Najłatwiejszy zbyt zagranicą miały towary zimowe, gatunków gorszych, wyrabiane z przędzy odpadkowej. Podobnie jak przed wojną, łódzkie przędzalnie odpadkowe mają sposoby przerabiania odpadków nawet takich, które gdzieindziej uchodzą za nieużytki. Zagraniczny przemysł przy przerabianiu odpadków dodawać musi sporo materjału dobrego, łódzkie zaś fabryki, dzięki mistrzowskiemu wykończeniu (apreturze) z samej przędzy odpadkowej sporządzają tkaniny o takim wyglądzie, że na oko trudno odróżnić z jakiego są wykonane materjału. Wyższość wyrobów odpadkowych łódzkich nad takiemiż zagranicznemi i ich taniość zapewnia wyrobom łódzkim zwycięstwo na rynkach zagranicznych. WAmeryce, Anglji i innych krajach, interesujących się Łodzią, utrwala się przekonanie, że w wyrobach tańszych Łódź jest specjalistką bez konkurencji.

Ale i wyższe gatunki wyrobów, zarówno bawełnianych jak i wełnianych, sporządzanych z pierszorzędnego surowca, cieszą się powodzeniem w kraju i zagranicą.

Ceny wogóle kształtują się zwyżkowo. Co do rozpoczętego już sezonu wiosennego i letniego horoskopy są nieco gorsze, a to ze względu na konkurencję zagraniczną, mianowicie czeską i niemiecką i to nietylko na rynkach zagranicznych, ale poczęści i krajowych.

Przedewszystkiem w dziale towarów letnich drukowanych w grę wchodzi niebezpieczna konkurencja czeska. Towary te bowiem często przewyższają łódzkie (przeciętne wyroby) pod względem wykończenia i druku, a dzięki obniżeniu w Czechach płacy zarobkowej o 25 proc. i decyzji przemysłowców czeskich sprzedawania swych towarów nieomal ze stratą, byle nie stracić rynków zagranicznych, konkurencja ta przedstawia się bardzo poważnie. Ostatnio importerzy małopolscy sprowadzili kilkadziesiąt wagonów towarów czeskich, które na naszym rynku wewnętrznym konkurują z łódzkiemi.

Pozatem konkurencja czeska występuje w wyrobie przędzy bawełnianej. Tu już okazuje się, że Czesi sprzedają swój towar zagranicę ze stratą. Sprowadzona ostatnio przędza do Łodzi w ilości 12 wagonów po przekalkulowaniu cen okazała się mniej więcej w tej samej cenie, co sprowadzona bawełna surowa. Wobec czeskich ofert, wielu tkaczy łódzkich będzie wolało zapewne sprowdzać przędzę czeską, co ujemnie odbić się będzie musiało na wytwórczości przędzalni łódzkich. Dotąd bowiem łódzki przemysł niższych gatunków przędzy nie sprowadzał. Z drugiej jednak strony wskazuje to na kryzys przemysłu włókienniczego w Czechach, potwierdzeniem czego są starania przeniesienia niektórych zakładów przemysłu włókienniczego z Czech do Małopolski.

Konkurencja niemiecka najbardziej daje się odczuć w towarach białych. Chociaż towary nimieckie ustępują polskim co do jakości, ale zato kalkulują się taniej o 20 do 30% Taniość tę zawdzięcza przemysł niemiecki tańszej robociźnie i większej wydajności robotników.

Należy jednak spodziewać się, że przemysł łódzki, dający dowody niezwykłej prężności i umiejętności przystosowania się do wymagań rynku, nie da się pobić na zdobytych już rynkach zbytu i potrafi wyszukać nowe.

Należy jeszcze zanotować powodzenie zagranicą najwyższych gatunków wyrobów bawełnianych, wypuszczonych świeżo w kilku serjach z Widzewskiej Manufaktury po jej odbudowaniu. Dzięki najnowszym uposażeniom technicznym fabryka ta wypuściła wyroby, dorównywujące najwyższym wyrobom angielskim i amerykańskim tej gałęzi, to też znajdują one zbyt na tamtejszych rynkach. Charakterystycznym jest fakt, że wyrabiane obecnie w Widzewie po raz pierwszy w Polsce etaminy wysokiego gatunku, zakupywane są prawie w całości przez Szwajcarję, która dotychczas zaopatrywała wszystkie kraje, nie wyłączając Polski w etaminę swego wyrobu.

Dodać należy, że przędza najwyższego gatunku na te wyroby, wyprodukowana została

w Widzewskiej przędzalni, a dotąd taką przędzę sprowadzać trzeba było z Anglji.

W stanie przemysłu włókienniczego Bielskiego zasadniczych różnic w okresie sprawozdawczym nie było. Sezon zimowy ukończono, towary wyprzedano, na sezon wiosenny zamówienia wpływają powoli. Środki obrotowe i kredyt w dalszym ciągu niedostateczny. Wzrost drożyzny, zwiększający koszty robocizny zbliża szybko wyroby Bielskie do parytetu światowego.

Komisja parytetowa, która co miesiąc ustalała wzrost drożyzny i normowała wysokość wynagrodzenia, przestała istnieć z dniem 31-go grudnia. Przemysłowcy bielscy wymówili bowiem odnośną umowę, motywując ją głównie tem, iż ustalona zwyżka wynagrodzenia obowiązywała wstecz, co przy większych podwyżkach narażało przemysł na wielkie szkody. I chociaż, jak przyznają przemysłowcy, miał ten system tę dobrą stronę, że w znacznej części usunął strajki, z drugiej jednak strony przyczynił się do tego, że koszty robocizny poza Warszawą w Bielsku są najwyższe, a nawet jakoby przyczyniło się do zwiększenia drożyzny wogóle, wpływając demoralizująco na sprzedawców.

Kilimkarstwo i fabrykacja dywanów w Poznańskiem, przemysł niedawno tam zapoczątkowany, rozwija się pomyślnie, istnieje tam już bowiem kilka wytwórni kilimów i dywanów i w Poznaniu utworzono już specjalny syndykat „Kilim". Niedawno na Pomorzu w Wejherowie p. R. Pokora, obywatel miejscowy, otworzył pierwszą Kaszubską Fabrykę wyrobów tkackich i kilimkarskich pod firmą „Ropowe". Wytwórnia została zaopatrzoną w przyrządy i urządzenia nowoczesne. Wyroby jej odznaczają się oryginalnemi wzorami na motywach swojskich opartemi i umiarkowanemi cenami.

M. K.

Ameryka zaczyna się poważnie nami interesować.

Walka z izolacją. Opinja publiczna przeciw obecnemu rządowi. Odwiedzanie Europy przez „Nieprzejednanych" Senatorów Kongres przestawicieli Izb Handlowych w Rzymie. Wycieczka amerykańskich businessman'ów do Polski. Doskonała okazja do znalezienia kapitałów n rozwój naszego przemysłu.

Wszystko to, co się dzieje obecnie w Ameryce, wskazuje na to, że zasada niemieszania się w sprawy europejskie zbyt dokuczyła społeczeństwu amerykańskiemu. Szczególniej sfery kupieckie i rolnicze obawiają się, że jeżeli dotychczasowy stan potrwa dłużej, to Stany Zjednoczone pozostaną bez nabywców na wyprodukowane towary.

Jeżeli się weźmie pod uwagę, że prawie trzy czwarte całego eksportu Ameryki szło do Europy, to wyda się zupełnie jasnem, że przy obecnym chaosie i deprecjacji pieniądza, eksport ten musi być zredukowany do bardzo nieznacznych cyfr. Co z tego, że amerykański farmer wyprodukuje więcej zboża i bawełny niż roku ubiegłego, jeżeli nie może ich dobrze sprzedać.

Słusznymi też wydają się narzekania na obecny rząd Hardinga, że nic nie robi w kierunku zaradzenia złemu. Opinja publiczna czy to w prasie, czy to w przemówieniach otwarcie obwinia rząd o bezczynność i niezaradność. Inicjatywy w tym kierunku nie brak ale jakoś rząd nie może zdobyć się na odwagę, aby ją wyzyskać.

Wszyscy zdają sobie wyraźnie sprawę z tego, że trzeba się wmieszać w sprawy europejskie, ale, by to módz zrobić jak należy, trzeba się z nimi uprzednio zaznajomić. W tym to celu płynie do Europy cała falanga różnych delegatów, wyznaczonych czy to przez rząd, czy to przez różne organizacje, czy wreszcie przez sibie samych. Ostatnio wyruszyli nawet ci t. zw. „Nieprzejednani Senatorzy", którzy najbardziej opornie zachowywali się względem udzielenia pomocy Europie. Sen. Johnson, Welsh, Moses i Borah postanowili przekonać się osobiście, co Europę boli i jak jej można pomódz. Senator Mc.Cormick, którego znamy już z wyzyty w Polsce, również w krótce przyjedzie do Europy, aby zobaczyć, jaki postęp zaszedł w niej od czasu jego ostatniej bytności

Międzynarodowy Kongres Przedstawicieli Izb Handlowych, który ma się odbyć 18—25 marca r. b. w Rzymie, da również sposobność paruset Amerykanom zaznajomienia się ze sprawami europejskiemi.

Skorzystała z tego ruchliwa Izba Handlowa Polsko-Amerykańska, która wystąpiła z inicjatywą zaproszenia do Polski tych z pomiędzy amerykańskich członków Kongresu, którzy się naszym krajem zasadniczo interesują i którzy ewentualnie chcieliby nawet wziąć udział w inwestowaniu amerykaskiego kapitału w naszym przemyśle czy handlu.

Z wiadomości, jakie otrzymaliśmy w Izbie tutejszej, można wnioskować, że przyjazd tych delegatów jest rzeczą prawie pewną oraz że dobór ludzi pod względem zajmowanego przez nich stanowiska będzie doskonały.

Należy więc postarać się, aby tym obywatelom zaprzyjaźnionego z nami kraju dać jak najlepsze pojęcie o naszych bogactwach naturalnych i o racjonalności naszych planów gospodarczych na przysłość, ale jednocześnie nie należy zaniedbywać i tego, że ludzie ci przyjeżdżają do nas z gotowością wzięcia udziału w naszej pracy i nawet zawierzenia nam swych kapitałów czy to w gotowiźnie, czy to w krdycie.

Niestety pobyt ich będzie zbyt krótki (do 10 dni), aby można było liczyć na drobiazgowe omawianie nagromadzonego materjału. Powinien on być podany w takiej formie, aby zaznajomienie się z nim już wystarczyło na powzięcie w zasadzie pewnej decyzji. Jest to doskonała sposobność dla tych wszystkich, którzy posiadają doskonały warsztat pracy ale niedość kapitału obrotowego lub inwestycyjnego. Jeżeli przesiębiorstwo jest oparte na zdrowych zasadach, to nie widzimy racji, dlaczego przemysłowiec czy kapitalista amerykański nie miałby pracować z nami tak jak pracuje z Peru, czy z Chinami, czy z Afryką Południową.

Praktycznie sprawa ta powinna być ujęta w formę referatu czy memorandum, gdzie podane będą wszelkie dane dotyczące danej gałęzi przemysłu, zakres i forma pożądanej inwestycji oraz przypuszczalna kalkulacja zysków i amortyzacji.

Amerykanów najwięcej będą interesowały takie przedsiębiorstwa, na których on się zna, których korzyść umiał skonstatować we własnym kraju, no i te, gdzie wyrabiany produkt może być wywożony zagranicę i tam sprzedawany za pełnowartościową walutę.

Do tych należą: chłodnictwo, elewatory zbożowe, bydłobojnie oraz fabryki konserw, fabryki przetworów ziemniaczanych, warsztaty mechaniczne i fabryki maszyn, fabryki samochodów i motorów, fabryki zapałek i samych drewienek, masa papierowa i papier szmaciany (t. zw. bondowy).

Aczkolwiek w obecnym stanie rzeczy niepodobna jest przewidzieć czy i o ile spodziewani goście zainteresują się daną propozycją i czy rezultatem tych starań będzie jaki konkretny interes, byłoby jednak grzechem zaniedbanie takiej doskonałej okoliczności do znalezienia obcego kapitału, który mógłby popchnąć naprzód powstający z wojennych gruzów nasz przemysł. Brak czasu nie powinien nikogo odstraszać, tymbardziej, że do przyjazdu tych gości ma się jeszcze prawie miesiąc.

T. Skarzyński.

Sprawy przywozowo-wywozowe.

Jeden z kierowników głównych Urzędu przywozu i wywozu udzielił następujących informacji o działalności tegoż urzędu w związku aktualną sprawą walki z drożyzną.

Pozwolenia na wywóz towarów za granicę zwłaszcza artykułów spożywczych, udzielane są tylko oficjalnym firmom, które mają patenty handlowe na handel artykułami, jakie chcą wywozić. Lcz to samo nie wystarcza jeszcze na uzyskanie pozwolenia, albowiem w każdym wypadku muszą wyrazić opinję swą o tej sprawie. Rada ekonomiczna gabinetu ministrów — jeżeli chodzi o zboże, jaja i bydło; ministerjum skarbu — gdy chodzi o cukier, masło i sól, a ministerjum handlu — gdy chodzi o naftę (departament 11) i o wino (departament 4).

Co się tyczy ilości, jaką danego towaru można wywozić za granicę, to ustala „mały komplet“ Urzędu przywozu i wywozu, złożony z dyrektora urzędu tego i przedstawicieli ministerjów skarbu i handlu — po 2 osoby, oraz 1—2 ministerjum spraw wewnętrznych i wreszcie przedstawicieli różnych organizacji handlowych, finansowych i gospodarczych.

Gdy jednak Urząd już nawet wydaje pozwolenie, to musi je przedtem potwierdzić nadzwyczajny komisarz do walki z drożyzną, któremu służy prawo położenia veta na uchwale Urzędu. Wtedy sprawa przechodzi do Rady Ministrów, jako najwyższej instancji, której postanowienie jest już ostateczne.

Wiadomość dziennikarska o tem, że Urząd niedawno pozwolił na wywóz za granicę 2.400 wagonów jaj, była zupełnie fałszywa. Pochodził chyba stąd, że władze odpowiednie wypowiedziały swą opinję, iż wobec nagromadzonych zapasów jaj w całym kraju możnaby wywieźć za granicę około 2.400 wagonów jaj. Ale to jeszcze nie znaczy, że Urząd pozwoli wywieźć cały zapas. Widać to choćby z tego, że w przeciągu roku ubiegłego pozwolono wszystkiego na wywóz 660 wagonów jaj, pomimo, że zapasy były 5 razy większe.

Urząd jest stanowczo przekonany, że przy obecnej drożyźnie wywóz środków żywnościowych nietylko nie przynosi żadnej korzyści, lecz jest poprostu bardzo szkodliwy. Dlatego też zaprowadzono tak utrudniającą procedurę wydawania świadectw wywozowych. Zresztą osoby, które już otrzymują pozwolenie po opłaceniu odpowiednich podatków, mogą wywozić jedynie nieznaczną ilość środków żywnościowych, proporcjonalnie do zapasów na ten cel przeznaczonych.

Świadectwo wywozowe traci wartość po upływie dwóch tygodni. Zastrzeżenie to uczyniono rozmyślnie, aby firmy, które otrzymują pozwolenie na wywóz towaru, nie mogly niem długo spekulować.

W całej działalności Urzędu przeprowadzone są obecnie znaczne reformy. Okazało to się bardzo potrzebnem, gdyż świeżo stwierdzono tam straszne nieporządki i wogóle dezorganizację. W Urzędzie śród pracowników nie było odpowiednich sił fachowych i dlatego stale są zmiany personalne. Poprzednio zresztą niektóre osoby popełniały pewne nadużycia, wskutek czego władze wyższe prowadzą energiczne śledztwo w tej sprawie.

Za jedną z najważniejszych reform potrzebnych Urząd uważa powiększenie straży pogranicznej, ażeby uniemożliwić nielegalny wywóz za granicę.

O każdem pozwoleniu na wywóz i przywóz ogłasza się publicznie dla ułatwienia kontroli.

J.

Trjest portem pomocniczym dla Polski

Trjest jako wielki port, odpowiadający wszelkim współczesnym wymaganiom, który był w stanie prawie sam podołać potrzebom tak wielkiego państwa, jakiem była ex-monarchja habsburgska i do którego dążą ważne drogi kolejowe, nadto przez fakt, że znajduje się nad morzem otwartem, winien pozostać naturalnym i ekonomicznie b. korzystnem ujściem dla Polski w kierunku portów morza Śródziemnego, Dalekiego Wschodu i południowej Ameryki. Położony w najgłębszym zakątku morza adrjatyckiego na północ jest on najmniej oddalonym portem włoskim od Polski. Jego oddalenie od Lewantu, bliskiego i Dalekiego Wschodu oraz od północnego wybrzeża Afryki (średnio 3000 klm.) jest znacznie mniejsze od północnych portów europejskich (Gdańsk, Brema, Hamburg, Antwerpja) i wobec tego koszta przewozu z Polski do Lewantu przez Trjest będą znacznie mniejsze, niż przez porty wymienione.

Główne linje kolejowe, łączące Polskę z Trjestem, są następujące:

1) Linja Lüdbahn dwutorowa: Trjest — Postojna (Adelsberg) — Lublana — Graz. Jest to najszybsze połączenie z Wiedniem, lecz ma tę wadę, iż na znacznej przestrzeni przechodzi przez terytorjum jugosłowiańskie.

2) Linja dwutorowa Trjest — Udine — Pontebba — Tarvis — Villach — S.-Michel — Wiedeń (omija Jugosławję). Jest ona połączeniem znacznie dłuższem z Wiedniem, niż poprzednia linja.

Obiedwie te linje są technicznie b. dobrze zaopatrzone i wytrzymują znaczne obciążenie transportami. Obecnie ma być wybudowana nowa linja kolejowa — Trjest — Predil wzdłuż doliny Isonzo, która będzie omijała Jugosławję.

Towarzystwa okrętowe odznaczają się solidnością, okręty odchodzą regularnie, ryzyka transportowego prawie niema, co na rozwój stosunków handlowych międzypaństwowych wpływa niezmiernie dodatnio.

Organizacja portu jest nawskroś nowoczesna. Zarząd portu sam zajmuje się wyjednywaniem wagonów od kolei, pośredniczy w załatwianiu manipulacji celnych i kontroluje bezpośrednio robotników portowych. Daje to możność dogodniejszej kalkulacji handlowej i szybkiego załatwiania czynności ładunkowych. Tory kolejowe dochodzą wszędzie do samego brzegu, zaś przeładowywanie towarów z okrętu do wagonu kolejowego i odwrotnie odbywa się bezpośrednio za pomocą licznych dźwigni elektyrcznych i bez potrzeby posługiwania się lichterami lub innemi łodziami. Trjest jednak w stosunku do Polski będzie przedewszystkiem odgrywał ważną rolę jako punkt tranzytowy, nie zaś wyłącznie importowy, względnie eksportowy. Jego rola będzie polegała przedewszystkiem na ułatwianiu przenikania polskiego towaru do Lewantu, gdzie wyroby przemysłu polskiego już przed wojną były dobrze znane jakkolwiek w ilościach naogół niewielkich. Lewant stać się może poważnym odbiorcą w pierwszej linji polskich towarów włókienniczych, wyrobów metalowych, drzewnych i pewnych produktów chemicznych. Z Lewantu zaś będzie można sprowadzać poza owocami południowemi, które już obecnie są importowane do Polski przez Trjest, niektóre ważne dla nas surowce, jak skóry, garbniki, bawełna, wełna i t. d. Przy dogodnych warunkach tranzytowych opłacałoby się również sprowadzać przez Trjest kawę z Brazylji. Przez Trjest będą szły tranzytem do Polski t. zw. agrumy t. j. pomarańcze i cytryny, a nadto olej.

Naogół, korzyści, jakie przysporzyć może Polsce tranzyt przez Trjest, wynikają z przyczyn następujących:

1) z powodów wyżej opisanych dogodności ładowania z okrętu na wagon i odwrotnie,

2) z powodu istnienia w Trjeście bardzo szerokich wolnych stref celnych zaopatrzonych w wielkie i zupełnie nowoczesne zaopatrzone magazyny,

3) z powodu istnienia w Trjeście bardzo sprawnej organizacji handlowej kupiectwa: istnieją giełda pieniężna i towarowa, stowarzyszenia kupców odnośnych branż, jak np.: kawy, drzewa i t. d., sąd rozjemczy handlowy i sprawnie pracująca izba handlowa, oraz muzeum handlowe z gabinetem chemicznym dla badań towaroznawczych. Wogóle przy tej sposobności należy zaznaczyć, że wogólności kupiec trjesteński jest bardzo solidny, dotrzyma warunków (lecz wymaga też tego samego), chociaż mało odważny i przedsiębiorczy; kupiec trjesteński nie lubi spekulatywnych interesów, a za to lubi interesa pewne i regularne. Pozatem kupiec trjesteński jest bardzo znany i ceniony, co ułatwia znacznie nawiązanie stosunków handlowych między Polską i Lewantem. Wszystko to powinno stanowić silny atut dla polskich eksporterów i importerów, chcących się posługiwać Trjestem, gdyż powyższe okoliczności tworzą właśnie zdrowe podstawy dla handlu tranzytowego.

P.

POLSKI BANK HANDLOWY

TOWARZYSTWO AKCYJNE W POZNANIU.

Założenie.

Polski Bank Handlowy jako najstarszy bank akcyjny na ziemiach zachodnich Polski powstał w r. 1872 jako „Bank Włościański" Tow Akc. w Poznaniu, w roku 1917 zmienił pierwotną firmę na „Bank Handlowy w Poznaniu Tow. Akc." a w r. 1921 na „Polski Bank Handlowy" Tow. Akc.

Przedmiot przedsiębiorstwa

Założony w celach kredytu włościańskiego, następnie przeszedł do prowadzenia interesów bankowych i handlowych wszelkiego rodzaju. W 1919 r. wykupił lub finansował przeszło 70 przedsiębiorstw przemysłowo - handlowych rozwijając w ten sposób swą działalność w kierunku uprzemysłowienia kraju i unarodowienia handlu.

Bank posiada około 40 oddziałów:

W Borysławiu (Ekspozytura), Bielsku, Bytomiu, Chojnicach, Drohobyczu, Gdańsku, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu, Jarosławiu, Katowicach, Kowlu, Krakowie, Królewskiej Hucie, Krośnie, Krynicy Ekspozytnra sezonowa), Lesznie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Mysłowicach, Nowym Sączu, Ostrowiu, Podwołoczyskach, Poznaniu — Stary Rynek (Oddział Miejski), Przemyślu, Rawiczu, Sanoku, Stanisławowie, Starogardzie, Tarnowskich Górach, Tczewie, Toruniu, Warszawie, Wągrowcu, Wilnie i Zbąszyniu.

Kapitał zakładowy.

Pierwotny kapitał zakładowy mkn. 600.000 został w roku 1910 podwyższony do 1.500.000 w r. 1918 do 5 miljonów, w r. 1919 do 20 miljonów, w r. 1920 do 40 miljonów, w r. 1921 do 150 miljonów, przyczem fundusz rezerwowy (jawny), wynosił 110 miljonów. Uchwałą ostatniego walnego zebrania postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy o 450.000.000 marek, t. j. do 600.000.000, — nowa emisja została właśnie ogłoszona.

Władze Banku.

Władzami banku są: Rada nadzorcza składająca się najmniej z 12 członków jako też Zarząd Główny.

W skład Zarządu Głównego wchodzą: Dr. Kazimierz Hącia, dr. Roman Ziołecki i Antoni Doerman jako członkowie Zarządu, Seweryn Krzyżaniak, Zygmunt Kozierowski, Piotr Zawadowicz z Poznania i dr. Piotr Hylla z Katowic jako zastępcy członkowie Zarządu.

Rok obrachunkowy i podział zysków.

Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Dywidenda.

Wostatnich trzech latach dywidenda wynosiła w r. 1919 12%, 1920 r. 20% w 1921 r. 30%.

Bilans na rok 1922.

Wykazuje, że 31 nieruchomości banku ocenione są na mk. 59.005.309.51 przy istotnej wartości 6 miljonów mk. złotych, podczas gdy urządzenia i ruchomości Centrali w Poznaniu i wszystkich oddziałów banku odpisane są w bilansie do mk. 30 łącznie.

Akcje przedsiębiorstw finansowanych przez Bank stanowią dla banku bardzo poważne ciche rezerwy, przedstawiające solidne zabezpieczenie kapitału zakładowego.

Akcje banku.

Akcje banku są notowane na giełdzie Poznańskiej, lwowskiej i ostatnio zostały wprowadzone na giełdę warszawską. (Monitor Polski Nr. 6 z dnia 9 stycznia 1923).

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Przemysł zapałczany w Polsce w chwili obecnej.

W r. 1922 przemysł zapałczany przechodził kryzys. Nadprodukcja bowiem w początku tego roku zmusiły ten przemysł do szukania zagranicznych rynków zbytu. Okres ten aż do maja był ciężki, gdyż trzeba było częściowo ograniczyć produkcję przez przejście na jedną zmianę lub ograniczenie pracy do 3—4 dni w tygodniu i przystosować produkcję do wyższych wymagań rynków zagranicznych. Ale wysiłki w celu znalezienia zagranicznych rynków zbytu zostały uwieńczone powodzeniem, gdyż, poczynając od maja 1922 r. transporty polskich zapałek zaczęto wysyłać do Anglji, Francji i Holandji gdzie znajdują coraz większy popyt. Trzeba przytem zaznaczyć, że zwłaszcza te fabryki, które nawiązały stały kontakt z zagranicznymi rynkami poważnie ulepszyły jakość swoich wyrobów, tak, że obecnie zapałki polskie nietylko dorównały, ale nawet przewyższyły co do jakości wyrób przedwojenny.Te ulepszenia, wymagające starannego doboru wyższych gatunków surowców oraz dłuższego czasu do wykonania produktu zwiększają oczywiście koszty produkcji.

We wrześniu 1922 r. na wszechświatowej wystawie spożywczej w Londynie, w której Polska wzięła udział, pomiędzy eksponatami znajdowały się zapałki S—ki Akc. „Błonie". Rozwój przemysłu zapałczanego w Polsce w ciągu b. r. jest znaczny. Powstało kilka nowych fabryk, tak że ku końcowi ub. r. czynnych fabryk zapałek mamy 15 z ilością przeszło 3.000 robotników.

W r. 1923 nasz przemysł zapałczany, wraz z nową powstałą fabryką zapałek S-ki Akc. „Płomyk", mógłby bez nadmiernego wysiłku wyprodukować (w skrzyniach a 5.000 pudełek):

by bez nadmiernego wysiłku wyprodukować (w skrzyniach a 5.000 pudełek):

I. w b. zaborze rosyjskim 10 fabryk 147.000 skrzyń.

II. w Małopolsce 3 fabryki 40.000 skrzyń.

III. w Wielkopolsce 3 fabryki 30.000skrzyń.

Ogółem 16 fabryk 245.000 skrzyń.

Konsumcję zapałek w Państwie Polskiem, na zasadzie ilości obanderolowanych zapałek w ciągu 8 miesięcy r. ub. czyli tego, co mniej więcej zużyto wewnątrz kraju w tym okresie, możemy w przybliżeniu obliczyć w sposób następujący:

W ciągu 8 miesięcy obanderolowano 73.984 skrzyń.

W ciągu 4 miesięcy ostatnich w r. z. 36.992 skrzyń.

Ogółem rocznie 110.976 skrzyń.

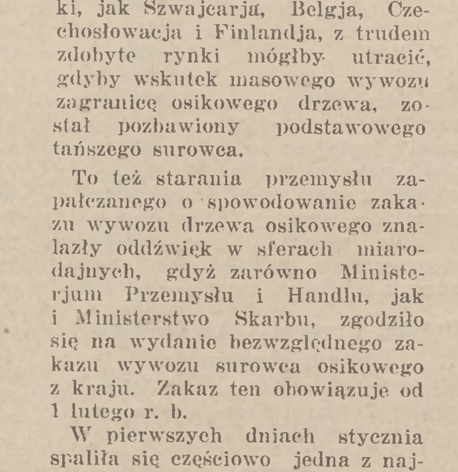
Jeżeli więc, uwzględniając już tegoroczny przywóz zapałek zagranicznych do Polski(kilka wagonów z Gdańskiej fabryki oraz z Czech w małych pudełkach) określimy konsumcję zapałek w r. 1923 najwyżej na 11.000 skrzyń, to na wywóz wypadłoby 130.000 (245.000—115.000).

Przerachowując ilość tę na gotówkę we frankach szwajcarskich po cenie eksportowej 87—50 fr. szw. za skrzynię, osiągniemy cyfrę przeszło 11 miljonów fr. szwajcarskich. Taką sumę przemysł zapałczany w r. 1923 może osiągnąć z wywozu zapałek przy obecnie posiadanych warsztatach pracy.

Jednakże przemysł zapałczany polski wobec poważnej konkurencji państw, eksportujących zapałki, jak Szwajcarja, Belgja, Czechosłowacja i Finlandja, z trudem zdobyte rynki mógłby utracić, gdyby wskutek masowego wywozu zagranicę osikowego drzewa, został pozbawiony podstawowego tańszego surowca.

To też starania przemysłu zapałczanego o spowodowanie zakazu wywozu drzewa osikowego znalazły oddźwięk w sferach miarodajnych, gdyż zarówno Ministerjum Przemysłu i Handlu, jak i Ministerstwo Skarbu, zgodziło się na wydanie bezwzględnego zakazu wywozu surowca osikowego z kraju. Zakaz ten obowiązuje od 1 lutego r. b.

W pierwszych dniach stycznia spaliła się częściowo jedna z największych fabryk zapałek, a mianowicie Progresse-Wulkan w Pińsku.

Przemysł cementowy w Polsce.

W Polsce mamy obecnie 12 cementowni czynnych, z czego 8 w b. Kongresówce i 4 w Małopolsce oraz 3 cementownie zniszczone w od budowie: 1 w b. Kongresówce i 2 na Kresach.

Ilość zatrudnionych robotników w cementowniach wynosi 2.007 osób. Zdolność produkcyjna cementowni w Kongresówce wynosi 5.940.000 centr. mtr., a w Małopolsce 4.500.000 centr. mtr. Obecnie jednak cementownie pracują tylko w stosunku 50% swej zdolności pro dukcyjnej. Jako powody niemożności podniesienia produkcji przed stawiciele przemysłu cementowego podają brak kapitałów obrotowych i inwestycyjnych, dotykających ten przemysł jakoby więcej, niż inne z powodu zbyt niskiego przeszacowania kapitałów przemysłu cementowego.

Obrót cementu w r. 1922 w fabrykach b. Kongresówki, zrzeszonych w Związek Polskich Fabryk Portland Cementu przedstawia się następująco:

Styczeń	82.032,1	centr.	metr.
Luty	96.337,4	„	„
Marzec	118.986,4	„	„
Kwiecień	176.470,6	„	„
Maj	223.070,4	„	„
Czerwiec	229.033,2	„	„
Lipiec	263.955,5	„	„
Sierpień	285.697,3	„	„
Wrzesień			
Październik			
Listopad			
Razem	1.475.622.9	„	„

Znaczny spadek eksportu, poczynający się od września tłomaczy się znacznem zapotrzebowaniem cementu na Górny Śląsk. W lipcu i sierpniu Górny Śląsk zużywał jeszcze posiadane zapasy cementu polskiego. Wobec ogromnego zwiększenia zapotrzebowania wewnętrznego na cement należy spodziewać się rozwoju przemysłu cementowego w Polsce w najbliższej przyszłości, zwłaszcza przy rozpoczęciu ruchu budowlanego na większą skalę.

Cementownie Małopolski wysyłają część swej produkcji na swe dawne rynki zbytu, t. j. do krajów b. Monarchji Austrjackiej.

Ceny cementu stale wzrastają w miarę podnoszenia się cen węgla. Podwyżka cen cementu stanowi 55% podwyżki ceny węgla. Zwiększa się również cena opakowania wskutek wzrastających cen drzewa.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Handel i przemysł polski na Górnym Śląsku.

Według statystyki, uznanej na podstawie obliczeń prywatnych, a ogłoszonej na zjeździe kupieckim w Katowicach, stosunek handlu i przemysłu polskiego do niemieckiego na Górnym Śląsku przedstawia się, jak następuje: na całym Górnym Śląsku jest sklepów kolonjalno - spożywczych, manufakturowych, piekarni, sklepów rzeźniczych, szynków, kawiarni i t. d. 13.500, w tej liczbie polskich 3.740, czyli 28%, niemieckich 9.760, czyli 72%. Stosunek kapitału polskiego do niemieckiego ma się jak - do 9. Hurtowni jest na Śląsku 80, w tem polskich 25, niemickich 55. W dziale spożywczym hurtownie polskie łącznie z kooperatywami dorównywują już niemieckim. Jeżeli porównać stan obecny, kiedy handel polski reprezentuje już 20% handlu śląskiego z owym niedawnym jeszcze okresem, kiedy reprezentował on zaledwie 2% handlu na Śląsku— stwierdzić trzeba wzrost szybki i poważny. W przemyśle jest gorzej; przemysł polski liczy na Śląsku Górnym zaledwie 40 małych przedsiębiorstw, stanowiących tylko 1% kapitału, włożonego w przedsiębiorstwa niemieckie. Jednak i w tym kierunku zaznacza się powolne polepszenie.

Podwyższenie taryf kolejowych.

Ministerstwo Kolei Żelaznych zarządziło w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oraz Przemysłu i Handlu podwyższenie z dn. 1 lutego r. b. taryf osobowych i bagażowych o 50%, a równocześnie opracowało wniosek o podwyższenie o 100% taryf towarowych z dn. 1 marca r. b. Wniosek ten był przedmiotem obrad komitetu towarowego państwowej rady kolejowej i został jednomyślnie uznany za słuszny. Pewna różnica zdań ujawniła się jedynie co do wymiaru taryf wyjątkowych na eksport przetworów naftowych, które, zdaniem większości członków komitetu, należałoby podnieść tylko o 75%, celem dalszego poparcia wywozu tych artykułów zagranicę. Ostatecznie jednak przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Kolei uznali konieczność zastosowania jednakowej skali podwyżki tak w stosunku do taryf normalnych jak i eksportowych; równocześnie jednak, celem pewnej rekompensaty, wskazali na możność szczególnego uprzywilejowania wywozu przetworów naftowych przez Gdańsk morzem w drodze przyznania podobnym transportom zwrotu pewnej części przewoźnego w kwocie 1500 mkp. za każde 100 klg. wywiezionych przetworów naftowych droższych, oraz 800 mk. za 100 klg. przetworów tańszych. Przeliczone na podstawach powyższych taryfy towarowe zostały wprowadzone w życie z dn. 1 marca r. b.

Ceny wyrobów walcowanych.

Związek polskich hut żelaznych ustalił, począwszy od dnia 3 marca r. b. aż do odwołania, następujące ceny zasadnicze na wyroby walcowane:

1)	Żelazo handlowe przy zamówieniach od 50 ton, przy zamówieniach mniejszych cena wyższa o 2%;	2,200 mk.
2)	bednarka: zimnowalcowana	4,400 mk.
	gorącowalcowana	2,500 „
3)	drut	2,850 „
4)	blachy	2,930 „
5)	żelazo uniwersalne	2,930 „

wszystkie ceny za kilogram *loco* huta wysyłająca przy zamówieniach pełno-wagonowych. Do powyższych cen zasadniczych doliczane są dopłaty obowiązujące w dniu wysyłki. Ceny podane w poprzednim okólniku, nie obowiązują od dnia 3 marca r. b.

Polska, Francja i Afrykańskie Kolonje Francuskie.

Traktat handlowy, istniejący między Polską a Francją wymaga współdziałania inicjatywy osobistej jednostek, jeżeli ma być wydatnie zobopólną korzyścią realizowany. Istnieją już w niektórych dziedzinach żywe i silne stosunki między światem handlowym Francji i Polski. Tym niemniej jednak nietylko mogą ale powinny one uledz znaczniejszemu spotęgowaniu. Nawiązanie stosunków między poszczególnymi przedsiębiorcami francuskimi a polskimi utrudnia im dziś często wzajemne niedostateczne jeszcze poznanie się. W wielkiej części jest ono wynikiem niepomiernego wzrostu kosztów wszelkich, który często wprost uniemożliwia podjęcia koniecznych w takim wypadku podróży, wszczęcia odpowiedniej reklamy itp. Doskonałym środkiem, umożliwiającym mimo to wzajemne zbliżenie się, przedstawiają Targi, urządzane perjodycznie, które skupiają cały przemysł jako wystawców i ściągają licznych przedstawicieli najróżniejszych branż zagranicznych jako gości.

III. Targ Poznański, odbywający się w czasie od dnia 29 kwietnia do 5 maja 1923 r., będzie polskim targiem krajowym i polskim targiem eksportowym. Wezmą w nim udział przedstawiciele przemysłu i hurtu całej Polski; przybędą na niego liczni interesanci zagraniczni. Na III Targu Poznańskim będą z Francji obecni jako goście miasta Poznania, merowie tamtejsi a — sądząc z zainteresowania, jakie Targ budzi w francuskim świecie handlowym — spodziewać się należy, że także kupiec francuski zjedzie na tegoroczny Targ Poznański.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego, chcąc zainteresowanie to poprzeć i wykorzystać a ułatwić zainteresowanym sprawę, przystępuje za bezinteresownem pośrednictwem p. Allarda, założyciela i współwłaściciela polsko - francuskiej firmy „Allard et Cie“ w Poznaniu, do stworzenia 2-ch reprezentacji III Targu Poznańskiego. Jedna powstanie na Francję, druga w Algierze na Afrykę Północną. Stworzenie reprezentacji tych przyniesie korzyści III Targowi Poznańskiemu i przyczyni się wydatnie do wzmocnienia względnie nawiązania dalszych polsko - francuskich stosunków gospodarczych.

Przegląd cen krajowych.

Zestawienie powyższe zawiera ceny, począwszy od 1 stycznia r. b. do 1 marca.

Pszenica — za 100 kilo — 70.000 — 85.000 — 117.000 — 140.000 — 170.000 — 280.000.

Żyto — 44.000 — 60.000 — 88.000 110.000 — 125.000 — 140.000.

Jęcznień — 40.000 — 50.000 — 66.000 — 87.000 — 90.000 — 110.000.

Owies — 44.000 — 52.000 — 68.000 — 92.000—100.000— 125.000.

Gryka — 42.000 — 34.000 — 65.000 — 68 — 90.000 — 110.000.

Proso — 50.000 — 60.000 — 70.000 — 100.000.

Rzepak — 120.000 — 150.000 — 280.000 — 300.000.

Fasola biała — 72.000 — 78.000 — 110.000—120.000— 150.000 — 140.000.

Groch „Wiktorja“ — 110.000 — 130.000 — 150.000 — 280.000.

Groch zwykły — 75.000 — 85.000 — 105.000—100.000— 130.000 — 150.000.

Siemie lniane — 117.000 — 115.000 — 200.000 — 280.000.

Mąka pszenna 50% — 120.000 — 130.000 — 145.000 — 195.000 — 250.000 — 290.000 — 400.000.

Mąka pszenna 60% — 110.000 — 120.000 — 138.000 — 185.000 — 290.000.

Mąka pszenna 70% — 95.000 — 100.000 — 130.000 — 165.000.

Mąka pszenna 80% — 90.000 — 120.000.

Mąka żytnia 50% — 85.000 — 90.000 — 120.000 — 165.000 — 210.000 — 240.000 — 280.000.

Mąka żytnia 60% — 80.000 — 85.000 — 100.000 — 150 000 — 190.000 — 220.000.

Mąka żytnia 70% — 70.000 — 72.000 — 97.000 — 140.000 — 186.000 — 200.000 — 245.000.

Mąka żytnia 80% — 65.000 — 80.000 — 100.000 — 180.000.

Kasza gryczana biała cała — 80.000 — 95.000 — 120.000 — 135.000 — 190.000 — 180.000 — 220.000.

Kasza gryczana biała łamana — 75.000 — 90.000 — 110.000 — 125.000 — 185.000 — 220.000.

Kasza jęczmienna — 75.000 — 90.000 — 110.000 — 140.000 — 160.000 — 200.000.

Kasza pęczak — 75.000 — 90.000 — 110.000—140.000— 160.000 — 200.000.

Kascza perłowa — 135.000 — 160.000 — 190.000 — 240.000 — 250.000 — 310.000.

Kasza jaglana — 80.000 — 92.000 — 130.000 — 140.000 — 160.000 — 230.000.

Kasza pszenna manna — 155.000 — 170.000 — 240.000 — 280.000 — 310.000 — 450.000.

Kasza krakowska — 97.500 — 110.000 — 150.000 — 240.000 — 260.000.

Ziemniaki — 8.000 — 8.500 — 10.000 — 15.000 — 18.000.

Marchew — 8.200 — 8.000 — 10.000.

Buraki — 8.500 — 8.200 — 10.000.

Cebula — 25.000 — 35.000 — 35.000 — 32.000 — 45.000 — 55.000.

Kapusta kwaszona — 35.000 — 35.000 — 30.000 — 40.000 — 50.000.

Otręby pszenne — 25.000 — 33.000—45.000—55.000— 58.000 — 68.000.

Otręby żytnie — 24.000 — 33.000 — 48.000—54.000— 58.000 — 68.000.

Otręby jęczmienne — 16.000 — 25.000 — 38.000 — 48.000 — 51.000 — 60.000.

Ryż „Saigon“ I — za 1 kg. — 1.300 — 1.500—2.150— 3.450.

Ryż „Burma II — 1.350 — 1.525 — 2.700 — 3.500.

Herbata „Orange Peccoe“ — 16.000 — 18.000 — 26.750 — 32.500 — 42.000 — 43.000.

Herbata „Peccoe“ — 13.500 — 16.000 — 23.750 — 20.000 — 41.000.

Herbata „Congo“ — 9.500 — 11.200—16.700—21.000— 27.000 — 30.000.

Kawa „ Santos prima“ sur. — 8.000—9.000—12.650— 15.000 — 18.000 — 18.500.

Kawa „Santos ordinary“ — 7.000 — 7.600 — 13.000— 16.000.

Kawa „Rio“ — 5.750 — 6.000 — 8.900 — 10.500 — 13.500 — 14.500.

Kawa „Santos prima“ pal. — 10.000 — 11.000 — 15.000 — 18.500 — 22.000 — 25.000.

Kawa „Santos ordinary“ — 9.000 — 10.000—16.500— 22.000.

Kawa „Rio“ — 7.500 — 8.000 — 11.000 — 13.500 — 18.000 — 20.000.

Kakao amer. prima — 2.000 — 2.400 — 3.000—3.800— 6.000.

Kakao holenderskie — 2.750 — 3.000—4.000—5.700— 9.000 — 8.500.

Kakao angielskie — 2.200 — 2.600 — 3.200—4.300— 7.000.

Pieprz czarny — 3.950 — 4.600 — 7.150 — 8.000 — 10.200 — 12.200.

Wanilja — 82.500 — 90.000 — 125.000 — 135.000 — 145.000 — 200.000.

Cykorja „Gleba“ — 1.650 — 1.700 — 1.900 — 2.250— 2.400 — 3.300.

Cykorja fabr. Bohma — 1.700 — 2.250 — 2.400 — 3.500.

Kawa zbożowa z domieszką 5% kawy natural. — 2.150 — 3.000 — 3.600 — 4.500 — 5.000.

Cukier kostkowy — 2.000 — 2.100 — 2.500 — 2.625.

Kryształ biały — 1.650 — 1.700 — 2.000 — 2.250 — 3.500 — 3.900.

Czekolada „Sante“ — 7500 — 9000 — 15,000 — 17,000 19,000.

Czekolada waniljowa — 8,000 — 10,000 — 16,000 — 18,000 — 20,000.

Czekolada deserowa — 11.500 — 15.750 — 20.000 — 27,000 — 28,000.

Czekolada w pastylkach — 7,500 — 9,000 — 14,500— 18,000 — 19,000.

Cukierki angiels. (landr.) — 3,000 — 3,800 — 4,000— 4,600 — 6,000 — 7,500.

Soda do picia — 1.800 — 2.400 — 2.500.

Saletra — 2,900 — 3,500 — 5,400 — 5,500 — 6,500.

Sól biała — 235 — 245 — 600 — 1,160.

Sól ciemna — 175 — 185 — 410 — 850.

Kwasek winny — 11,500 — 12,500 — 17,500 — 22,000 26,000 — 27,000.

Olej rzepakowy — 4,000 — 5,000 — 6,300 — 7,650 — 10,980 — 12,500.

Olej rycynowy — 6,000 — 7,000 — 10,000 — 12,000 — 15,000 — 19,500.

Śledzie norweskie — beczka — 100,000 — 170,000 — 200,000.

Śledzie holenderskie — 165,000 — 220,000.

Śledzie szkockie — 145,000 — 165,000 — 200,000 — 250,000 — 290,000 — 400,000 — 420,000 — 475,000 — 430,000 — 500,000.

Mydło zwyczajne I g. za 1 kg. — 3,000 — 3,500 — 5,500 — 6.500 — 7,500 — 8,000.

Mydło zwyczajne II g. — 2,750 — 3,350 — 5,000 — 6,2000 — 7,200 — 7,500.

Bielidło za 100 kg. — 64,000 — 80,000 — 82,000 — 95,000 — 100,000 — 120,000.

Kronika Rozporządzeń

Sprzedaż wyrobów tytuniowych.

W „Dzienniku Ustaw Rzplitej Polskiej“ Nr 21. poz. 134, z r. 1923, opublikowano rozporządzenie Ministra Skarbu, mocą którego (paragraf 1), począwszy od 5 marca 1923 r. ustanawia się następujący cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytuniowych, wyprodukowanych w rządowych fabrykach wyrobów tytuniowych: 1) Cygara od 300 — 1300 mk. za sztukę; 2) Papierosy od 60 — 200 mk. za sztukę; 3) Tytunie do papierosów od 66000 do 240000 za 1 klg.; 4) Tytonie do fajki od 30000 — 40000 za 1 klg. (*Uwaga:* W rozporządzeniu wyszczególnione dokładnie nazwy powyższych wyrobów).

(Par. 2). Pozostające na składzie w rządowych magazynach w Małopolsce wyroby z fabryk prywatnych, winny być przez te magazyny sprzedawane nadal uprawnionym nabywcom w Małopolsce po cenach następujących: 1) Papierosy od 30 do 75 mk. za sztukę; 2) Tytonie od 30000 do 50000 za klg. Wyroby tytuniowe powyższe winni uprawnieni sprzedawcy w Małopolsce sprzedawać po cenach nie wyższych od wymienionych w (paragrafie 2 rozporządzenia (powyżej przytoczonych). *Uwaga:* W rozporządzeniu wyszczególniono dokładnie nazwy powyższych wyrobów.

(Par. 3). Począwszy od 5 marca 1923 r. ustanawia się następujący cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytuniowych, produkowanych w prywatnych fabrykach tytuni: 1) Papierosy od 90 — 225 mk. za sztukę; 2) Tytunie krajane od 30000 do 150000 mk. za 1 klg.; 3) Machorka — 40000 mk. za 1 klg.; 4) Cygara od 540 do 1800 za sztukę; 5) Cygaretki od 290 do 360 mk. za sztukę; 6) Tabaka do zażywania od 15000 — 24000 za 1 klg.; 7) Tytuń do żucia 62000 za 1 klg. *Uwaga:* W rozporządzeniu wyszczególniono dokładnie gatunki powyższych wyrobów.

(Par. 4). Zapasy wyrobów tytuniowych oklejonych opaskami monopolowemi, jakie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą na składzie w prywatnych fabrykach wyrobów tytuniowych, tudzież w magazynach fabrycznych tychże fabryk, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną opasek monopolowych.

Rozporządzenie o ulgach celnych.

Obwieszczeniem Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu została przedłużona aż do odwołania moc obowiązująca rozp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 21.X 1922 r. Wymienione więc w tym rozporządzeniu towary korzystają nadal z przyznanych im ulg celnych.

Wykaz towarów opłacających cło z dopłatą normalną (mnożnik 3000) został rozporządzeniem Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17.II b. r. (Dz. niony następującymi towarami: Ust. R. P. z dnia 28.II 23 r.) uzupeł-

77 p. 6a	Szkło taflowe, dęte i lane, nieszlifowane i niepolerowane, grubości do 5 mm. włącznie: białe (przezroczyste), półbiałe i zabarwione, naturalnego butelkowego koloru, gładkie bez wzorów i ozdób, o powierzchni do 1 m. kw.
108 p. 4	Kwas octowy
112 p. 1d	Spirytus drzewny i aceton
217 p. 3	Lonty smołowane, niegutaperkowane.

Zgłaszanie w państwowych urzędach pośrednictaw pracy zapotrzebowań na pracowników wszelkich kategorji.

Minister Pracy i Opieki Społecznej rozporządzeniem z dnia 15.II b. r. (Dz. Ust. R. P. nr. 18 z dnia 26.II 23 r.) na podstawie zarządzenia Komisarjatu Naczelnej Radu Ludowej z dnia 24.VI 1919 r. nałożył na właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych oraz pracodawców rolnych obowiązek zgłaszania we właściwym państwowym urzędzie pośrednictwa pracy każdego wolnego miejsca pracy. O przyjęciu pracownika z pominięciem państwowego urzędu pośrednictwa pracy należy w ciągu 3 dni zawiadomić właściwy państwowy urząd pośrednictwa pracy, przyczem należy podać imię i nazwisko pracownika, wiek, zawód, miejsce pracy i datę jej rozpoczęcia oraz przyczynę nieprzyjęcia pracownika od państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Różne.

Różne.

Szkoła morska w Tczewie.

Morska nasza szkoła w Tczewie, mająca za zadanie przygotowanie personelu oficerskiego dla polskiej marynarki handlowej prowadzona jest wzorowo i dostarczy Polsce kadry zawodowych oficerów marynarki handlowej, którymi śmiało szczycić się będziemy.

Tem więc smutniejszą jest rzeczą, że w szkole obliczonej na 125 uczni jest ich zaledwie 92.

Zmniejsza się liczba uczni w szkole dlatego, że chociaż utrzymanie kosztuje tylko 600,000 mk. rocznie od 1 ucznia, to jednak dla młodzieży niezamożnej i ta niewysoka opłata jest za droga.

Chcąc przyjść z pomocą niezamożnej młodzieży, kształcącej się w szkole morskiej w Tczewie, — Stowarzyszenie Kupców Polskich utworzyło koło popierania szkoły morskiej przy tej instytucji i przyjmuje na ten cel składki i ofiary.

Stowarzyszenie Kupców Polskich zwróciło się o poparcie swych zamierzeń w tym względzie do izb handlowo-przemysłowych i innych organizacji gospodarczych.

Należy mieć nadzieję, że obywatelska inicjatywa Stowarzyszenia Kupców Polskich znajdzie licznych naśladowców.

Kredyty P. K. O. dla przemysłu.

W r. 1922 przemysł otrzymał od P. K. O. kredytów na sumę 16.606,8 miljonów, z tego najwyższą sumę otrzymał przemysł spożywczy, bo 3.306 miljonów, przemysł maszynowy 3.243 miljony, przemysł chemiczny 1.834 miljony, przemysł mineralny 1.183,5 miljona, przemysł amunicyjny 1.040 miljonów, drzewny i sznycerski 1.047 miljonów, elektrotechniczny 785 miljonów, górniczy 646 miljonów, budowlany 562 miljony, hutniczy 587 miljonów, włókienniczy 403 miljony, garbarski 267 miljonów; pozostałe gałęzie przemysłu 757 miljonów mk.

Okręgowa propaganda światowa przemysłu polskiego.

Celem skutecznego poparcia zagranicznej propagandy polskiej produkcji i intensywniejszego wprowadzenia naszych produktów surowych i wyrobów naszego przemysłu na arenę międzynarodową, powstał z inicjatywy Min. Spraw Zagranicznych projekt urządzenia okrężnej wystawy światowej, której technicznem przygotowaniem zająć się mają na życzenie tegoż Ministerstwa „Targi Wschodnie" przy osobistem współdziałaniu i kierownictwie konsula Marjana Wilkoszewskiego. Organizacja tej wystawy wyzyskać ma znakomitą sposobność, jaką daje projektowana w tym roku podróż światowa statku marynarki polskiej „Lwów" którego zadaniem będzie objechać wszystkie ważniejsze porty na obu półkulach. Wyjeżdżając w tę podróż, staatek „Lwów" zabierze ze sobą na pokład bezpłatnie wszystkie dostarczone mu dla celów wystawowych przez polskich producentów za pośrednictwem organitorów wzory, wizerunki, katalogi, cenniki i mniejsze modele. Specjalnie wydelegowany urzędnik Min. Spr. Zagr. urządzać będzie podczas postojów statku w rozmaitych portach doraźne kilkodniowe wystawy nagrodzonych okazów. Wyjazd statku ma nastąpić najpóźniej około 1 maja r. b., a za miejsce i udział w wystawie Min. Spr. Zagr. nie nałożyło na interesowanych żadnych opłat. Bliższych wyjaśnień w sprawie projektowanej wystawy, która eksportowi polskiemu odda niewątpliwie znakomite usługi, udziela zarząd „Targów Wschodnich", Lwów, Jegiellońska 1 (gmach Kasy Oszczędności).

Kredyty budowlane.

W Ministerstwie Robót Publicznych odbyła się konferencja w sprawie kredytów na prywatną akcję budowlaną. Dążąc do ożywienia ruchu budowlanego, Ministerstwo Skarbu zamierza ułatwić przedsiębiorcom budowlanym korzystanie z kredytów w P. K. K. P., których ogólna cyfra wynosić będzie około 200 miljardów z górą. Kredyty te mają być narazie udzielane w formie zaliczek, zwracanych w chwili otrzymania przez przedsiębiorców obligacji budowlanych. Obligacje te w najkrótszym czasie wypuści jeden z banków państwowych, który też podejmie się realizować na rynku pieniężnym obligacji wydanych. Obligacje mają być wydane w złotych. Suma obligacji, które będą wypuszczone w r. b. wynosić ma około 25 miljardów złotych. Zaliczki dla przedsiębiorców budowlanych wydawane będą również w złotych. Przeznaczając tak znaczne fundusze na akcję budowlaną, Rząd ma nadzieję, iż rozwój ruchu budowlanego da impuls do ożywienia sałego szeregu gałęzi przemysłu z ruchem budowlanym związanych.

Wystawa przemysłowa w Bydgoszczy.

Sfery przemysłowe w Bydgoszczy zwróciły się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z prośbą o poparcie projektu urządzenia wystawy w lipcu r. b. w Bydgoszczy. Wystawa przemysłowa miałaby na celu zaznajomienie zainteresowanych sfer z wytworami przemysłu Państwa Polskiego, przytem nie przyjmowanoby okazów zagranicznych.

Produkcja soli w Polsce.

Produkcja soli w dziewięciu żupach solnych wyniosła w styczniu r. b. 27904 ton wobec 23483 ton w grudniu r. z. Zatrudnionych było w styczniu 188 urzędników i inżynierów i 3570 robotników, w grudniu r. z. 192 i 3489. Wydajność robotnika na dniówkę podniosła się z 288 klg, w grudinu r. z. na 313.7 klg. w styczniu. Ogółem w państwowych i prywatnych salinach wyprodukowano w grudniu r. z. 31900 ton, w styczniu r. b. 36138 ton. Przyrost produkcji 4238 ton. Soli potasowych wyprodukował Kałusz w grudniu r. z. 3340 ton, w styczniu 3680 ton przy wydajności robotnika na dniówkę w grudniu r. z. 327.9, w styczniu r. b. 314.5 klg.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Ceny w Czechosłowacji.

W r. 1922 wskaźnik cen w handlu detalicznym kształtował się zniżkowo, o czem świadczą liczby następujące:

	Grupa I	Grupa II
Grudz. 1921	1475	2200
Czerw. 1922	1475	1736
Listop. 1922	984	1156
Grudz. 1922	962	1107

Grupa I obejmuje artykuły pierwszej potrzeby, grupa zaś II — tekstylja, materjały przemysłowe i skóry.

Wiadomości z Rumunji.

Prodkcja nafty wynosiła w pierwszych 9 miesiącach r 1922 — 910.095 ton, podczas kiedy w r. 1921 wyniosła ona 779.140 ton, czyli o 17% mniej.

Produkcja rud wynosiła w ostatnich kilku latach:

	1919	1920	1921
Ołów	544	601	581
Miedź	14	165	108
Żelazo	112.684	73.839	91.109
Piryty	1867	10.889	15.937

Najintensywniej w Rumunji rozwija się więc produkcja miedzi i pirytów, podczas gdy produkcja żelaza maleje. Najważniejsze pokłady rudy żelaznej położone są w okręgach Karasz—Severin i Hunyad. Piryty wydobywa się koło Hatny i Starej Rodnie.

Produkcja złota i srebra wzrasta z każdym rokiem. Wynosiła ona:

	1919	1920	1921
Złoto	732	706	1182
Srebro	2431	2134	4270

Ceny we Francji

Ruch cen we Francji w r. ub. zobrazowany jest w zestawieniu następującym:

W handlu detalicznym Paryża:

	Wskaźnik ogólny	Koszty utrzym.
R. 1922, kwart. 4	300	299
„ „ „ 3	289	288
„ „ „ 2	302	316
„ „ „ 1	291	302
„ 1920 „ 4	370	349

Wskaźnik cen hurtowych:

	1920	1921	1922 1 kw.	1922 4 kw.
Wskaźnik ogólny	589	399	357	405
Środki żywn.	532	411	355	383
Artykuły zbożowe	512	396	345	348
Artykuły zwierzęce	593	449	375	429
Artykuły kolonj.	447	364	336	360
Materjały przem.	635	390	359	422
Artyk. włókiennicze	863	415	403	474

Jeśli chodzi o wskaźnik ogólny cen detalicznych, w handlu detalicznym znaczniejszym wahaniom w r. ub. nie ulegał, natomiast w handlu hurtowym kształtował się on wybitnie zwyżkowo i przewyższył wskaźnik ogólny z r. 1921. Najbardziej wzrosły ceny materjałów przemysłowych oraz artykułów włókienniczych, w mniejszym zaś stopniu artykułów żywnościowych.

Sytuacja w przemyśle hutniczym.

Brak koksu górno- i dolno-śleskiego, wysokie ceny koksu Karwińskiego, brak gotówki obrotowej, oto stałe bolączki hut b. Kongresówki, dające się odczuwać już od dłuższego czasu.

Niemiecki targ Wschodni w Królewcu.

W czasie od 18 do 23 lutego b. r. miał w Królewcu miejsce VI Niemiecki Targ Wschodni. Mimo tendencyjnych głosów codziennej i fachowej prasy niemieckiej, sukces Targu był — jak nam donoszą z poważnej strony — nie tak wspaniały, jak przedstawiają go dziennikarze tamtejsi. Przeciwnie—sukces ten był dość mierny i wytworzył nastrój minorowy na Targu. Złożyło się na to przyczyn kilkadziesiąt, z których na wyszczególnienie zasługują następujące: Przemysłowiec niemiecki jest już znużony i zniechęcony za licznymi i za częstymi Targami i Wystawami, odbywającemi się pod wpływem pewnej psychozy Targowej. Na Targu królewieckim pozatem zauważyć było można u wystawców silne sarkanie przeciw Urzędowi Targowemu z powodu bardzo wygórowanych cen za stoiska i rygorystycznego przetrzymywania eksponatów na terenie do chwili zamknięcia Targu, mimo, że już dnia trzeciego po otwarciu nie dokonywano prawie żadnych obrotów.

Nieświetnie przedstawiały się bowiem tranzakcje handlowe, dokonane na Targu. Gości było sporo—zwłaszcza z państw baltyckich. Tymniemniej wielka część interesantów odnosiła się z rezerwą wobec ofert targowych. Powodowane było to raz: brakiem odpowiedniej gotówki u interesantów. Ceny skoczyły zaraz od dnia pierwszego w górę i tendencję tę zachowały aż do zamknięcia Targu, przekraczając w wielu wypadkach parytet złota—powtórne: okolicznością, że niektórzy wystawcy gotowi byli przyjąć zamówienia bez ustalenia ceny, żądając zobowiązania się kupującego do płacenia ceny, dyktowanej mu w dniu dostawy—wreszcie: wielu z interesantów bało się czynić zakupy, by nie wpaść przy zamówieniach na tandetnym towarze, który ostatnio staje się częściowo regułą produkcji niemieckiej.

Tak mniejwięcej przedstawiał się VI Wscodni Targ Niemiecki w Królewcu. Zaznaczyć specjalnie wypada, że nikły był udział w nim interesantów polskich, którzy, mając własny dobrze rozwijający się przemysł krajowy oraz dwa roczne, świetne Targi, zupełnie słusznie nie odwiedzają zagranicznych Targów krajowych.

№ 5. Adres Redakcji i Administracji: Koszykowa 7, tel. 250-85.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5—6 po południu.

Ustalenie kursu marki.

Wszelkie nasze niedomagania i zagadnienia finansowe obracają się około naprawy skarbu, jak około głównej osi. Istotnie, jestto zagadnienie centralne, aczkolwiek przez olbrzymią większość narodu polskiego nie rozumiane i dlatego nie rozumiane, lub zgoła nieuznawane. I w tem właśnie leży nasza tragedja; jakże możemy wyleczyć się z choroby, jeżeli jej nie znamy i leczyć się nie chcemy?

Ale i wśród szczupłego grona ludzi, pojmujących w całej rozciągłości grozę i powagę naszego położenia, niema jedności poglądów na środki sanacyjne. Rozbieżność ta jest znaczna, najpierw przypomnimy tu o mierniku złotym, czy „wskaźniku cen hurtowych". Różnicę zdań w tej dziedzinie już rozważaliśmy na tem miejscu. Z kolei następuje zagadnienie ustalenia kursu marki. Zdawałoby się, że jestto przedmiot najważniejszy. Dotychczas godzono się powszechnie, że najgroźniejszym wrogiem tego ustalenia jest nieustanny i coraz większy druk papierowej marki polskiej.

Przyczyny tego druku są dwie: 1) łatanie dziur w budżecie państwowym pieniądzem papierowym i 2) wywóz marek polskich za granicę na wyrównanie bilansu handlowego. Ta ostatnia przyczyna, jak świeżo oświadczył minister skarbu, p. Władysław Grabski, nie istnieje. Nasz bilans handlowy ma być czynny, to jest posiadać mamy przewyżkę wywozu nad przywozem. Należy tu uczynić pewne zastrzeżenie: nie możemy mieć zupełnej rękojmi, że tak jest istotnie. Owszem kompetentni badacze tego zagadnienia utrzymują, że statystyka w tym kierunku jest wątpliwa. Dane, które ogłasza w tym zakresie główny urząd statystyczny, są zazwyczaj bardzo (niekiedy w pięć miesięcy) spóźnione i nie obejmują obrotu w handlu zagranicznym przez Gdańsk. Ale gdybyśmy nawet posiadali pewne, świeże i wyczerpujące dane, to i tak trzeba zwrócić uwagę, że bilans handlowy nie jest równoznaczny z bilansem płatniczym, czy zaś istnieje równowaga płatniczego bilansu — co do tego nie posiadamy danych, aczkolwiek istnieją wszelkie podstawy do mniemania, że tak nie jest.

Z dwóch poważnych przyczyn — pierwsza, to jest zrównoważenie budżetu, jest zagadnieniem, o wiele łatwiej poddającem się badaniu. Tu może być oświetlona każda przyczyna, tu nasuwają się niemal wszędzie i zawsze środki zaradcze. Za jeden z najważniejszych uznano oszczędność bezwzględną, nie cofającą się nawet przed pomijaniem potrzeb kulturalnych, o ile bez ich zaspokojenia może istnieć państwo. Takie oszczędności pozwoliłyby znacznie ograniczyć druk marek papierowych. Jestto przytem metoda łatwiejsza, niż wyszukiwanie nowych źródeł dochodów, połączone z nowemi podatkami obciążeniami ludności.

Tymczasem z ust obecnego p. ministra skarbu usłyszeliśmy, w dniach ostatnich zwrot w poglądach na te sprawy: trzeba przedewszystkiem powiększyć dochody, bo

zmniejszać wydatków się nie powinno, gdyż to „umniejszyłoby rolę państwa". Trudno się z tym poglądem zgodzić. Państwo, zupełnie tak samo, jak każda inna osoba prawna, ponosić może tylko takie wydatki, za które może zapłacić pieniądzem normalnym, nie sztucznie wytworzonym. Jeżeli państwo takiego zdrowego pieniądza nie posiada, powinno ograniczyć swoje wydatki do granic ostatecznych, to jest, przedewszystkiem do utrzymania armji i policji. Wszystko inne musi ustąpić na plan dalszy. Niewątpliwie zasada taka jest przykra, a nawet obniżyć może poziom kultury, ale tylko ona pozwoli na ograniczenie potwornego druku pieniędzy papierowych. Tylko tym sposobem może być uczyniony poważny krok w kierunku ustalenia kursu waluty polskiej i wprowadzenia zdrowego, normalnego pieniądza, bez którego państwo przez czas dłuższy normalnie istnieć nie może.

T. W.

Polska i ameryka.

Ukazał się pierwszy numer miesięcznika „*Ameryka*", wydawanego przez Polsko - Amerykańską Izbę Handlową w Warszawie. Wydawnictwo to ma na celu informowanie polskiego społeczeństwa o wszelkich sprawach tak ogólnych jak i specjalnie handlowo-przemysłowych amerykańskich.

Ameryka niejednokrotnie złożyła dowody, że interesuje się Polską, ponieważ kupcy i przemysłowcy tamtejsi widzą w naszym kraju dobry rynek zbytu z chwilą, kiedy nasze stosunki wewnętrzne dojdą po pewnej normy. U nas też coraz bardziej daje się zauważyć coraz silniejsze dążenie do pozyskania rynku amerykańskiego. Oczywiście, że wzajemne poznanie się jest konieczne i w tym kierunku nowe pismo może i powinno oddać bardzo poważne usługi naszemu społeczeństwu.

Pierwszy numer przedstawia się bardzo estetycznie, aczkolwiek co do treści dosyć ubogo; wydaje nam się, że materjał, który interesuje nasze społeczeństwo jest tak obszerny, że wystarczyłoby go na czterokrotnie większy numer. Jeżeli na przeszkodzie stoją warunki materjalne, to sądzimy, że lepiejby było wydawać dwumiesięcznik, ale zato w bardziej okazałej formie. Zdaje się, że ogłoszenia niewiele zasilą wydawnictwo ze względu na zbyt wygórowane ceny, których nawet amerykański kupiec napewno nie zechce płacić.

Początek okresu minionego (22/2 — 10/3) zaznaczył się zbyt mocną tendencją dla walut zagranicznych. Dolar Stan. Zjednoczonych przekroczył mk. 50,000, funt szterl. dosięgnął prawie ćwierci miljona marek, za frank szwajcarski płacono przeszło mk. 10,000 i t. d. i t. d. Cyfry same za siebie mówią, zbyteczne są wszelkie komentarze.

Wzmagające się zapotrzebowanie na cele przemysłu naszego z jednej strony, brak dostatecznego materjału z drugiej — przyczyniły się w znacznej mierze do zbytniego wzrostu cen walut obcych na giełdzie warszawskiej.

Z początkiem jednak miesiąca bieżącego konjuktura dla marki polskiej uległa zasadniczej zmianie. Expose p. Ministra Skarbu wywarło w sferach giełdowych dodatnie wrażenie. Waluty zagraniczne obniżyły się, nieznaczne zaś wahanie z dnia na dzień świadczą, iż kursy do pewnego stopnia się ustaliły.

Zestawienie kursów walut zagranicznych:

	z 3/II	28/II	6/III
Dolar St. Zjednoczon.	53000	45000	43250
Frank francuski	3125	2700	2665
Funt szterlin.	248000	212500	204500
Marka niemiecka	2.31	180	1.76
Korona austrjacka	0.72½	0.65	0.63

W dziedzinie akcji panowała tendencja niejednolita, przeważało jednak usposobienie słabsze, wywołane brakiem rozporządzalnej gotowizny, zbyt wygórowaną stopą procentowa oraz utrudnionem lombardowaniem akcji.

Akcje bankowe stosunkowo najmniej uległy redukcji. Akcje przemysłu cukrowniczego oraz naftowego pod naporem wciąż zwiększającego się zaofiarowania normowały się zniżkowo. Również metalurgiczne poniosły dotkliwe straty, szczególniej Ostrowieckie i H. Cegielskiego w Poznaniu. Jedynie L. Zieleniewskiego pomimo ogólnej słabej tendencji zdołały w ciągu ostatnich kilku dni zyskać kilkanaście tysięcy marek na sztuce. Faworyzowane były również akcje Fabr. Ołówków Majewskiego, które jednak część zysku w końcu utraciły. Wprowadzone niedawno do obrotów na giełdzie naszej akcje Tow. Norblin, B-cia Buch i T. Werner wahały się od 22000 do 25000 mk., pod koniec jednak okresu zeszły na mk. 17750 — 19500.

Sporo dokonano tranzakcji świadectwami tymczasowemi Rudzkiego i Starachowickich po kursach o mk. 7000 — 5000 tańszych od oryginałów.

Papiery lokacyjne nie budziły żadnego zainteresowania, to też tranzakcje z trudnością dochodziły do skutku.

Miljonówką również obroty były ograniczone przy kursach mało zmienionych.

Usposobienie końcowe: dla walut zagranicznych — bez zmiany, dla akcji — nieco lepsze i dla walorów lokacyjnych — ospałe.

A. E.

Ostatnie kursy dewiz na giełdach zagranicznych.

Paryż: Londyn 77.47, Nowy York 16.45, Szwajcarja 307.75, Amsterdam 651.90, Berlin 0.08, Warszawa 0.039.

Londyn: Paryż 77.47, Nowy York 4.71, Szwajcarja 25.19, Amsterdam 11.88, Berlin 98.000, Warszawa 213.250.

Nowy York: Paryż 6.08, Londyn (telegr.) 4.71, Szwajcarja 18.70, Amsterdam 39.64, Berlin 0.0044⅓, Warszawa 0.00236.

Znrich: Paryż 32.60, Londyn 25.19, Nowy York 539, Amsterdam 211.90, Berlin 0.0259, Warszawa 0.0121.

Amsterdam: Paryż 15.34, Londyn 11 88 Nowy York 252, Szwajcarja 47.18, Berlin 0.0120, Warszawa 0.094.

Berlin: Paryż 1268.17, Londyn 982.45, Szwajcarja 3899.73, Amsterdam 8265.62, NYork 20867.04, Warszawa 47.

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE

Towarzystwo dla Przemysłu i Handlu Chemicznego „Produchem“ Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na 10 tysięcy akcji po mk. 10.000 wart nom. Założyciele: Firma Dom Handlowy „Politex“, Ludwik Glik i Mieczysław Feldblum.

Wytwórnia maszyn młyńskich. Siedziba w Rogoźnie. Kapitał zakładowy mk. 1.000.000, podzielony na tysiąc akcji po mk. 1000 wart. nom.

Lubelskie Towarzystwo Handlowo-Zastawowe. Siedziba w Lublinie. Kapitał zakładowy mk. 50 miljonów, podzielonych na 10 tysięcy akcji po mk. 5000 wart nom. Założyciele: Stanisław Dylewski, Antoni Noskiewicz, Jan Pieńkowski i Stanisław Zawadzki.

Spółka Akcyjna dla Wydawnictw Ekonomicznych. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 30 miljonów, podzielonych na trzy tysiące akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Jerzy Brussendorf, Piotr Florczyk, Bogusław Herse, Stefan Jabłkowski, Zygmunt Kiltynowicz, Wacław Purski, Adolf Szturm, Stanisław War-

„Kres“, Fabryka Wyrobów Żelaznych w Białej. Siedziba w Białej. Kapitał zakładowy mk. 50 miljonów, podzielonych na pięć tysięcy akcji po mk. 10.000 wart nom. Założyciele: Józef Dubieński, Marjan Markowski i Ludwik Wymiatałek.

Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu „G. Klüger“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk 100 miljonów, podzielonych na dziesięć tysięcy akcji po mk. 10.000 wart nom. Założyciele: Grzegorz Klüger, Maurycy Flaum i Zygmunt Paderewski.

Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu leśnego „Telechany“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 200 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po mk. 10.000 wart nom. Założyciele: Artur Bogacki, Zygmunt Heller i Herszon Pupko.

Zakłady Przemysłowe „Karol Szopper“. Siedziba w Bielsku. Kapitał zakładowy mk. 25 miljonów, podzielonych na 2500 akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Ryszard Bathelt, Alfred Herholz, Oswald Molenda, Walter Piesch, Dr. Oskar Schanzer, Śląski Bank Eskontowy w Bielsku i Karol Schopper.

Fabryka Lakierów i Farb, Towarzystwo „Nobiles“, Kochanowicz, Sachnowski et C-o. Siedziba we Włocławku. Kapitał zakładowy mk 50 miljonów, podzielonych na 5000 akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Józef i Kwiryn Kochanowiczowie oraz Mieczysław Sachnowski.

Towarzystwo Przemysłowo - Leśne i Budowlane „Pollas“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 25 miljonów, podzielonych na 2500 akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Zygmunt Wołosewicz, Wiktor Świętorzecki, Paweł Gamper i Michał Mazor.

„Confidentia“, Biuro Informacyjne Połączonych Organizacji Gospodarczych i Banków w Warszawie. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 25 miljonów, podzielonych na 2500 akcji imiennych po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Bank Handlowy w Warszawie, Bank Kredytu Hipotecznego, Polski Bank Handlowy, Bank dla Handlu i Przemysłu, Bank Przemysłowców Polskich, Bank Tow. Spółdzielczych, Bank Ziemiański, Bank Zjednoczonych Ziem Polskich, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Wschodni, Kooperacja Rolna, Stow. Kupców Polskich, Tow. Przemysłowców Kr. Pol. i Urząd Starszych Zgromadzenia Kupców.

S. Akc. Przemysłu Szklanego „Vitrum“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Sp. Akc. Przedsiębiorstw Wyrobów Szklanych i Ubezpeczenia Szyb „Szkło“, Marcin Osmała i Józef Leon Rostowski.

Towarzystwo Wydawnicze „Siewba“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy mk. 30 miljonów, podzielonych na 30 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Aleksander Bogusławski, Jerzy Kuncewicz, Zygmunt Rusinek, Marjan Cieplak i Tadeusz Wróblewski.

Bank Zaliczkowy w Łańcucie. Siedziba w Łańcucie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na 100 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Józef Jaszyński, Wilhelm Brueckner, Jan Kolek, Wacław Szonert, Franciszek Gliński, Marjan Januszewski, Konstanty Danielewicz i Józef Lichtenstein.

Zakłady Ceramiczne, Sp. Akc. w Stanisławowie. Siedziba w Stanisławowie. Kapitał zakładowy mk. 100 miljonów, podzielonych na 10 tysięcy akcji po mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Polski Bank Handlowy, Oddział w Stanisławowie, „Pezet“ Powszechne Zakłady Budowlane, inż. Alfred Kolischer, Romuald Jurkiewicz i inż. Tadeusz Makulski.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

Warszawska Fabryka Masowych Wyrobów Blaszanych „Tłocznia“— o mk. 135 miljonów t. j. do mk. 150 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają po dziesięć nowych akcji na każdą dotychczasową akcję po mk. 1000 wart. nom.

Towarz. Fabryki Portland - Cementu „Wysoka“ o mk. 800 miljonów t. j. do mk. 960 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają pięć akcji na każdą dotychczasową akcję po mk. 1000 wart. nom.

Sp. Akc. Cukrowni „Wożuczyn“ —o mk. 456 miljonów t. j. do mk. 480 miljonów drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 2500 będą przestemplowane na mk. 50,000 wart. nom.

„Polski Lloyd“—o mk. 100 miljonów t. j. do mk. 200 miljonów drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji IV em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na dwie akcje dawne po cenie emisyjnej mk. 700.

Bank Handlowy w Warszawie — o mk. 138 miljonów t. j. do mk. 300 miljonów przez zmianę dotychczasowych akcji po mk. 540 na akcje po mk. 1000 wart. nom. ze opłatą mk. 300 od każdej na pokrycie kosztów emisji oraz na uzupełnienie funduszu rezerwowego.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń — o mk. 11.360.000 drogą przelania z zysków Spółki do kapitału zakładowego, wskutek czego akcje I i II em. po mk. 540 będą przestemplowane na mk. 1000 wart. nom. Nadto akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie na każde cztery akcje I i II em. jedną akcję III em. po mk. 1000 wart. nom.

Sp. Akc. Wag „W. Hess“ w Lublinie—o mk. 100 miljonów t. j. do mk. 150 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają na każdą dotychczasową akcję dwie nowe akcje po mk. 5000 wart. nom.

Białostockie Towarzystwo Elektryczności—o mk. 995.680.000 t. j. do marek jednego miljarda drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 216 będą przestemplowane na mk. 50.000 wart. nom.

Polsko-Bałtyckie Towarzystwo Handlowe i Transportowe—o mk. 140 miljonów t. j. do mk. 250 miljonów drogą wypuszczenia 140 tysięcy akcji V em. po mk. 1000 wart. nom. Repartycji wszystkich akcji nowej emisji dokona Zarząd, według swego uznania po cenie emisyjnej mk. 1400.

Sp. Akc. Mechanicznego Wyrobu Obuwia „Polus“—o mk. 200 miljonów t. j. do mk. 500 miljonów drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji V em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji V em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku dwóch nowych na każde dwie dawne akcje po cenie emisyjnej po mk. 1600.

Towarszystwo Ubezpieczeń „Unja“—o mk. 10 miljonów t. j. do mk. 20 miljonów drogą wypuszczenia 20 tysięcy akcji II em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 750.

„Pezet“ Powszechne Zakłady Budowlane—o mk. 60 miljonów t. j. do mk. 120 miljonów drogą wypuszczenia 120 tysięcy akcji IV em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku dwóch nowych na każde trzy dawne akcje po cenie emisyjne mk. 750.

„Polska Foresta“—o mk. 140 miljonów t. j. do mk. 440 miljonów drogą wypuszczenia 140 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom.

Tow. Akc. Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu—o mk. 832 miljony t. j. do mk. 1.248.000.000 drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie na każdą dotychczasową akcję dwie nowe po mk. 2500 wart. nom.

„Omnium“ Sp. Akc. dla Przemysłu Naftowego we Lwowie—o mk. 200 miljonów t. j. do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 400 tysięcy akcji III em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku jednej nowej na każde dwie dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 750.

Śląski Zakład Kredytowy w Bielsku—o mk. 200 miljonów t. j. do mk. 400 miljonów drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej, określonej przez Radę Zawiadowczą.

Fabryka Sukna w Opatówku dawniej Fidlera—o mk. 250 miljonów t. j. do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 500 tysięcy akcji II em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku pięciu nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej mk. 700.

Zakłady Przemysłu Zapałczanego „Płomyk“—o mk. 200 miljonów drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1150.

Fabryka Wyrobów i Zabawek Drewnianych „Arlekin“—o mk. 12 miljonów t. j. do mk. 24 miljonów drogą wypuszczenia 2400 akcji II m. mk. 5000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej.

Fabryka Wyrobów Stalowych Ostrych „Nóż“—o mk. 12.500.000 t. j. do mk. 30 miljonów drogą wypuszczenia 25 tysięcy akcji III em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku pięciu nowych na każde siedem dawnych akcji po cenie emisyjnej mk. 800.

Zakłady Przemysłowe Drzewne i Metalurgiczne „Horacy“—o mk. 75 miljonów t. j. do mk. 100 miljonów drogą wypuszczenia 75 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1150.

Polskie Zakłady Siemens i Schuckert—o mk. 50 miljonów t. j. do mk. 100 miljonów drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1250.

Sp. Akc. Handlu Towarami Włóknistemi „Tkanina“ — o mk. 15 miljonów t. j. do mk. 80 miljonów drogą wypuszczenia 30 tysięcy akcji VII em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji VII emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku trzech nowych na każde trzynaście akcji dawnych po cenie emisyjnej mk. 700.

*Tow. Akc. Zgireskiej Manufaktury Bawełnianej o mk. 60 mi*ljonów t. j. do mk. 72 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 1000 będą przestemplowane na mk. 6000 wart. nom.

Superfosfaty Kujawskie — o mk. 300 miljonów t. j. do mk. 600 miljonów drogą wypuszczenia 12 tysięcy (¼ imiennych i ¾na okaziciela) II em. po mk. 25000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 2750.

Sp. Akc. Przemysłu Włókienniczego H. Dietel w Sosnowcu — o mk. 30 miljonów t. j. do mk. 42 miljonów drogą wypuszczenia 30 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wartości nom. 27 tysięcy akcji II em. przeznacza się dla sprzedawców przedsiębiorstwa firmy Heinrich Dietel w Sosnowcu po cenie nominalnej. Pierwszeństwo zaś do nabycia resztujących 3000 akcji, służy właścicielom akcji II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej.

Sp. Akc. Skupu i Sprzedaży Skór Surowych i Garbników — o mk. 60 miljonów t. j. do mk. 120 miljonów drogą wypuszczenia 120 tysięcy akcji VI em. (10%imiennych i 90% na okaziciela) po mk. 500 wart. nominal. Pierwszeństwo do nabycia akcji VI em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej imiennej na jedną dawną imienną oraz jednej nowej na okaziciela na jedną dawną na okiziciela po cenie emisyjnej mk. 750.

Zakłady Rolniczo - Przemysłowe Ziemi Grójeckiej — o mk. 15 miljonów t. j. do mk. 45 miljonów drogą wypuszczenia 1500 akcji imiennych II em. po mk. 10000 wart. nominal. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej — o dalsze mk. 45 miljonówt. j. do mk. 90 miljonów drogą wypuszczenia 4500 akcji III em. na okaziciela również po mk. 10000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej .

Tow. Akc. Wiktor Matyjewicz w Warszawie — o mk. 5 miljonów t. j. do mk. 7,500,000, drogą wypuszczenia 10 tysięcy akcji po mk. 500 wartości nomin. Pierwszeństwo no nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 650.

Tow. Akc. Fabryk Chemicznych i Huty Szklanej Kijewski, Scholtze i S-ka — o mk. 60 miljonów t. j. do mk. 240 miljonów, drogą wypuszczenia 60 tysięcy akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na każde trzy dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 1500.

Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich — o mk. 120 miljonów t. j. do mk. 150 miljonów drogą wypuszczenia 24 tysięcy akcji III em. po mk. 5000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 5500.

Tow. Akc. Cukrowni, Rafinerji „Borowiczki“ — o mk. 390,600,000 t. j. do 420 miljonów, drogą przewalutowania majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 3500 wart. nom. będą przestemplowane na mk. 50,000 wart. nominalnej.

Kresowe Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe—o mk. 32.400.000 t. j. do mk. 64.800.000 drogą wypuszczenia 5000 akcji VI em. po mk. 6480 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji VI em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 6630.

„Optima“, Sp. Akc. dla Wyrobów Cukierniczych i Czekoladowych w Krakowie—o mk. 50 miljonów t. j. do mk. 100 miljonów drogą wypuszczenia 100 tysięcy akcji III em. po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej, określonej przez Radę Zawiadowczą.

Dom Handlowy St. Masłowski i S-ka—o mk. 20 miljonów t. j. do mk. 50 miljonów drogą wypuszczenia 40 tysięcy akcji III em. akcji (4000 imiennych i 36 tysięcy na okaziciela) po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku dwóch nowych na każde trzy akcje dawne po cenie emisyjnej mk. 650.

Sp. Akc. Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Fuchs i Synowie —o mk. 240 miljonów t. j. do mk. 400 miljonów drogą wypuszczenia 96 tysięcy akcji VI em. po mk. 2500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji VI em. służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 2990.

Dom Handlowo-Przemysłowy S. Bieliński i A. Heppen—o mk. 30 miljonów t. j. do mk. 60 miljonów drogą wypuszczenia 30 tysięcy akcji II em. (50% imiennych i 50% na okaziciela) po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 15 tysięcy akcji imiennych służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1150, repertycji zaś pozostałych 15 tysięcy akcji na okaziciela dokona Zarząd według swego uznania po cenie emisyjnej nie niższej, niż 2200.

Fabryka Mebli i Urządzeń Biurowych „Pacific“—o mk. 18 miljonów t. j. do mk. 30 miljonów drogą wypuszczenia 18 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku trzech nowych na każde dwie dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 1150.

„Nasz Sklep“—o mk. 200 miljonów t. j. do mk. 320 miljonów drogą wypuszczenia 200 tysięcy akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji 180000 akcji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku trzech nowych na każde dwie dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 1200. Repartycji pozostałych akcji dokona Zarząd według swego uznania.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne

„Polski Lloyd“ — nadzwyczajne na 15 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

Fabryka Papierosów „Patria“ Ganowicz i Wklekliński—zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Towarzystwa w Poznaniu, ul. Staszica 15.

Polski Przemysł Budowlany — nadzwyczajne na 15 marca r. b. o g. 8 wiecz. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Hipoteczna 3.

Fabryka Maszyn S. Waberski i S-ka—zwyczajne na 17 marca r. b. o g. 2 pp. w lokalu fabryki w Warszawie, ul. Markowska Nr 8.

Dom Handlowo - Przemysłowy S. Bieliński i A. Heppen—nadzwyczajne na 15 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Siedziby Spółki, Al. Kościuszki Nr. 17.

Towarz. Zjednoczonej Żeglugi Polskiej—nadzwyczajne na 15 marca r. b. o g. 6 pp. w lokalu Centrali Banku Handlowego w Warszawie, ul. Traugutta 7—9.

Towarzystwo Handlowe „Mundus“ — zwyczajne na 15 marca r. b. o godz. 5 pp. w lokalu Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie Nr. 35.

Sp. Akc. Skupu i Sprzedaży Skór Surowych i Garbników — zwyczajne 16 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Nalewki 2.

Hurtownia Towarów Kolonialnych „Komandytor“ — organizacyjne na 18 marca r. b. o g. 2 pp. w lokalu Spółki firmowo-komandytowej „Komandytor“ drobnych kupców i przemysłowców polskich w Łodzi, ul. Gdańska 111.

T-wo Handlu Żelazem i Materjalami Techniczno - Budowlanemi „Kruszec“ — zwyczajne na 17 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Czackiego 12.

Tow. Akc. Fabryki Ołówków St. Majewski i S-ka — nadzwyczajne na 26 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu prezesa Zarządu w Warszawie, Al. Ujazdowskie 49 m. 1.

„Juno“ Fabryka Paszy Melasowej Suszarnia i Wytwórnia Artykułów Pastewnych — zwyczajne na 20 marca r. b. o g. 4 pp. w sali posiedzeń Poznańskiego Banku Ziemian w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 13.

Bank Wschodni — nadzwyczajne na 20 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Banku w Warszawie, ulica Krakowskie Przedmieście 42 — 44 (Hotel Bristol).

Polska Nafta — zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 6 witcz. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Chmielna 10.

Zakłady Przemysłowe „Bierzanów“ — nadzwyczajne na 17 marca r. b. o g. 10 rano w biurze przy ul. Grodzkiej 60 w Krakowie.

Stowarzyszenie Rolnicze w Mławie — zwyczajne na 20 marca r. b. o g. 2 pp. w siedzibie Lutni Mławskiej w Mławie.

Polski Bank Gwarancyjny—nadzwyczajne na 20 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu własnym w Krakowie, Rynek gł. 16.

Bank Przemysłowców Radomskich zwyczajne na 25 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu Banku w Radomiu, ul. Piłsudskiego 5.

Ziemski Bank Kredytowy — zwyczajne na 28 marca r. b. o g. 5 pp. w gmachu Banku we Lwowie, ul. Jagiellońska 2.

Centrala Handlowa Pow. Warszawskiego — nadzwyczajne na 16 marca r. b. o g. 6 wiecz. w biurze „Centrali“ w Warszawie. ul. Długa Nr 50.

T-wo Budowy Hoteli i Pensjonatów „Cassubia“ — nadzwyczajne na 19 marca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Warszawskiego Banku Stołecznego w Warszawie, plac Napoleona 3.

Polskie Zrzeszenie Spirytusowe—zwyczajne na 23 marca r. b. o g. 5 pp. w sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, ul. Kopernika 30.

Tow. Akc. „Granit“ — zwyczajne na 15 marca r. b. o g. 5 pp. w salce wydziału handlowo - przemysłowego Banku Związku Spółek Zarob. w Poznaniu, przy ul. Alejach Marcinkowskiego 26.

Agrar und Kommercbank w Katowicach — zwyczajne na 28 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu „Erholung“ w Katowicach.

Gazeta Powszechna — zwyczajne na 28 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu własnym w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 18.

Bank Prywatny — zwyczajne na) marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Banku w Warszawie, Al. Jerozolimskie 18.

„Agricola“ — nadzwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu biura Zarządu w Warszawie, ul. Nowy Świat 46.

„Cerata“ — nadzwyczajne no 20 marca r. b. o g. 5 pp. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Długa 21.

Tow. Akc. Wyrobów Wełnianych S. Szeps i S-ka w Łodzi — zwyczajne na 30 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Południowa 68.

Bank Powszechny w Piotrkowie — zwyczajne na 24 marca r. b. o g. 3 pp. w lokalu Banku w Piotrkowie, ul. Kaliska 9.

Warszawska Spółka Akc. Budowy Parowozów — nadzwyczajne na 22 marca r.b. o g. 5 pp. w lokalu Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie, ul. Senatorska 42.

Tow. Handlowo - Przemysłowo - Techniczne „Techpom“ — zwyczajne na 28 marca r. b. o godz. 7 w.. ewentualnie w drugim terminie na 15 kwietnia r. b. o g. 11 rano w lokalu Towarzystwa w Warszawie, ul. Warecka 10.

Sp. Akc. Handlu Artyk. Żywnoś. i Surowcami Lambert i Krzysiak—zwyczajne na 24 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Niecała 8.

Sp. Akc. dla Przemysłu i Handlu Towarami Włókienniczemi, Norymber. i Galant. „Hurt"—nadzwyczajne na 23 marca r. b. o g. 5 pp. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Długa 42.

Drukarnia Bydgoska — zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5½ pp. w hotelu „Pod Orłem" w Bydgoszczy, ul. Gdańska 163.

Tow. Akc. Zakładów Mechanicznych „Borman, Szwede i S-ka" — zwyczajne i nadzwyczajne na 29 marca r. b. o g. 11 rano w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Srebrna Nr 16.

Syudykat Rolniczy Kaliski — w drugim terminie na23 marca r. b. o g. 3 pp. w sali Banku Handlowego w Kaliszu.

„Granum" — nadzwyczajne na 24 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu własnym w Warszawie, plac Napoleona 6.

Tow. Przemysłu Włókienniczego w Zgierzu „Lana" — nadzwyczajne na 27 marca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Warszaw. Warrantowej Sp. Akc. w Warszawie, ul. Moniuszki 3.

Warszawska Huta Szklana — zwyczajne na 28 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, ul. Kredytowa 1.

Hurtownia Aptekarzy Polskich— zwyczajne na 24 marca r. b. o g. 7 wiecz., ewentualnie w drugim terminie na 12 kwietnia r. b. w lokalu Warszaw. Tow. Farmaceutycznego w Warszawie, ul. Długa 16.

A. Piasecki Fabryka Czekolady — zwyczajne na 24 marca r. b. o g. 4 pp., ewentualnie w drugim terminie o 5 pp. w sali Izby Handlowej w Krakowie.

Krajowy Zakład dla przemysłu fabrycznego „Rolindustria" — zwyczajne na 26 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Spółki we Lwowie, ul. Fredry 9.

Tow. Ubezpieczeń „Przezorność"— nadzwyczajne na 27 marca r. b. o 4 pp. w biurze Dyrekcji T-wa w Warszawie, Pl. Małachowskiego 4.

Fabryka Wyrobów Gumowych „Polonit" — nadzwyczajne w drugim terminie no 26 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu przy ul. Fredry Nr 10 w Warszawie.

Tow. Akc. „Płótno" — zwyczajne na 23 marca r. b. o g. 4 pp. na sali Izby Handlowo - Przemysłowej w Poznaniu, przy Alejach Marcinkowskiego 3.

Bank Handlowo - Przemysłowy w Grodzisku — zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu p. Jarosza w Grodzisku.

Tow. Akc. „Agrad" w Grodzisku — zwyczajne na 26 marca r. b. o g. 3 pp. w lokalu p. Jarosza w Grodzisku.

„Rudak" Zakłady Budowlano - Przemysłowe w Toruniu — zwyczajne na 20 marca r. b. o g. 4 pp. Poznaniu, Al. Marcinkowskiego Nr 26 w lokalu Departamentu Handlowo - Przemysłowego Banku Związku Spółek Zarobkowych.

ow. Akc. „Włókno" — zwyczajne na 20 marca r. b. o g. 12 w poł. w lokalu Tow. w. Poznaniu, Stary Rynek 77.

Tow. Akc. „Iskra", Fabryka Zapałek w Poznaniu — zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego Nr 3 a.

Sp. Akc. dla Handlu Towarami Włóknistemi „Tkanina" — zwyczajne na 20 marca r. b. o g. 8 w. w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie, ul. Szkolna 10.

Tow. Akc. Zakładów Chemicznych w Częstochowie — nadzwyczajne na 24 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu w Warszawie, ul. Sienkiewicza 4 m. 7.

Tow. Akc. R. Lipszyc w Łodzi — nadzwyczajne na 22 marca r. b., ewentualnie w drugim terminie na 5 kwietnia r. b. o g. 5 pp. w lokalu Towarzystwa w Łodzi, ul. Piramowicza 6.

Warszawska Fabryka Gózików— zwyczajne na 26 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie na Pradze, ul. Radzymińska 7.

Tow. Wydawnicze „Kompas" — zwyczajnena 24 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Nawrat 26.

Zakłady Chemiczne „Strem" — zwyczajne w drugim terminie na 24 marca r. b. o g. 5 pp. w biurze Towarzystwa w Warszawie, ulica Mazowiecka 7.

Tow. Budowy Motorów „Austro-Daimler" — zwyczajne na 23 marca r. b. o g. 6 wiecz. w Warszawie, ul. Wierzbowa 6.

Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych — zwyczajne na 17 marca r. b. o g. 11 rano w sali posiedzeń Spółki we Lwowie, pl. Smolki 5.

Fabryka Krawiecka „Kontusz"— zwyczajne na 26 marca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu fabryki w Warszawie, ul. Grzybowska 19.

Elektrownia Okręgowa w Sierszy-Wodnej — nadzwyczajne na 17 marca r. b. o g. 12 w poł. w lokalu Tow. Akc. Fabryki Cementu „Górka w Krakowie, Rynek 17.

Modrzejowskie Zakłady Górniczo - Hutnicze — nadzwyczajne na 24 marca r. b. o g. 6 wiecz., ewentualnie w drugim terminie na 7-go kwietnia r. b. w lokalu Związku Polskich Hut Żelaznych w Warszawie, ul. Mazowiecka 5.

Spółka Zamojska Przemysłu Drzewnego—zwyczajne w drugim terminie na 24 marca o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Złota 54 m 5, oraz nadzwyczajne na ten dzień o g. 6 wiecz., tamże.

Bydgoska Fabryka Mydeł dawniej *I. G. Bohlke*—zwyczajne na 22 marca r. b. o g. 4 pp. w lokalu Banku Przemysłowego w Bydgoszczy, ul. Gdańska 162.

Polski Przemysł Korkowy—zwyczajne na 27 marca r. b. o g. 4 pp. w biurze Spółki w Warszawie, ul. Solec 59.

Syndykat Rolniczy Warszawski—zwyczajne na 23 marca r. b. o g. 11 rano ewentualnie w drugim terminie na 7 kwietnia r. b. o g. 11 rano w sali Centralnego Tow. Rolnieczego w Warszawie, ul. Kopernika 30.

Hurtownia Skór w Poznaniu — zwyczajne na 23 marca r. b. o g. 11 rano w lokalu Związku Tow. Kupieckiego w Poznaniu, Stary Rynek 71—72.

Fabryka Wyrobów Koszykarskich—zwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu fabrycznym w Bydgoszczy, ul. Kwiatowa 12—13.

Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych — nadzwyczajne w drugim terminie na 21 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu biura w Warszawie, ul. Moniuszki 12 m. 17.

Zakłady Elektrotechniczne „Lukrec"—zwyczajne na 27 marca r. b. o g. 5 pp. w Warszawie, ul. Mazowiecka 7.

Łódzkie Zakłady Przemysłowo-Leśne—zwyczajne na 28 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Łodzi, ul. Św. Andrzeja 3.

Tow. Przemysłowe „Kabel"—zwyczajne na 27 marca r. b. o g. 6 wieczor. w Warszawie, ul. Mazowiecka 7.

Tow. Akc. „Odzież" w Poznaniu —zwyczajne na 22 marca r. b. o g. 7½ wiecz. w lokalu p. Jarockiego w Poznaniu, ul. Masztalarska 8.

Tow. Akc. Leon Czarliński Ostrów—Krępa — zwyczajne na 24 marca r. b. o g. 2 pp. w fabryce na Krępie.

Bank Północno-Wschodni w Kolnie—nadzwyczajne na 24 marca r. b. o g. 5 pp. w lokalu Polskiego Syndykatu dla Przemysłu i Handlu w Warszawie, ul. Kredytowa 14 m. 4.

Zakłady Lecznicze „Nałęczów"— zwyczajne na 26 marca r. b. o g. 6 pp. ewentualnie w drugim terminie na 9 kwietnia r. b. w lokalu przy ul. Pięknej 13 m. 3 w Warszawie.

Tow. Akc. „Bławat"— zwyczajne na 27 marca r. b. o g. 7½ wiecz. ewentualnie w drugim terminie na 10 kwietnia r. b. w lokalu Tow. w Warszawie, ul. Sienna 16.

Bank Osadniczy — zwyczajne na 22 marca r. b. o g. 12½ wiecz. na salce dzisiejszego Hotelu Rzymskiego w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego.

Różne.

8 Poż. Państwowa Złota z 1922 r. Wskutek ostatniego rozporządzenia p. Ministra Skarbu cena złotego polskiego została podwyższona do mk. 7.500, wskutek czego za obligację wartości mk. 10.000 oraz złp. 10 należy zapłacić mk. 85.000. Termin zamknięcia sprzedaży pożyczki został przedłużony do 15 marca r. b.

Częstocickie Tow. Fabryk Cukru wypłaca dywidendę za 1921/22 rok w wysokości marek 1000 od akcji tysiącmarkowej.

Agentura Banku Ziemi Polskiej w Lublinie w Busku przechodzi w stan likwidacji.

Bank Handlowy w Warszawie zamienia dotychczasowe akcje po mk. 540 na nowe XI em. po mk. 1000 wart. nom. za opłatą mk. 300 od sztuki.

Zjednoczone Browary Warszawskie pod firmą „Haberbusch i Schile" powiększają kapitał zakładowy drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 1000 będą przestemplowane na mk. 5000 wart. nom.

Wschodnie Chemiczne Towarzystwo Akcyjne z siedzibą w Gdańsku uzyskało zezwolenie odnośnych władz na działalnośé w Państwie Polskiem.

„Huta Poldi" z siedzibą w Pradze Czeskiej uzyskało zezwolenie odnośnych władz na działalność w Państwie Polskiem.

Sp. Akc. „ Skandynawskie Rolnictwo" z siedzibą w Kopenhadze uzyskało zezwolenie odnośnych władz na działalność w Państwie Polskiem.

„Union Bank" z siedzibą w Wiedniu uzyskał zezwolenie odnośnych władz na dalszą działalność w Państwie Polskiem.

Wiedeński Bank Związkowy z siedzibą w Wiedniu uzyskał zezwolenie odnośnych władz na dalszą działalność w Państwie Polskiem.

Balińska Fabyrka Wagonów „Balwag" zmienił nazwę firmy na *Balińskie Zakłady Przemysłowe „Balwag"*.

Fabryka Wyrobów i Zabawek Drewnianych „Arlekin" zmienia nazwę firmy na *„Fabryka Wyrobów i Zabawek Drewnianych „Nakło"*.

Polskie Zakłady Siemens i Schuckert zmieniają nazwę firmy na *„Polskie Zakłady Siemens"*.

Warszawska Fabryka Wyrobów Celluloidowych i Rogowych „Jeleń" zmieniła nazwę firmy na *Warszawska Fabryka Wyrobów Celluloidowych i Rogowych.*

Polski Bank Rolniczy zmienia nazwę firmy na *Bank Francusko-Belgijsko-Polski dla Przemysłu i Rolnictwa.*

Polsko-Bałtyckie Tow. Handlowe i Transportowe zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje IV em. oraz przestemplowuje imienne akcje I—III em. na akcje na okaziciela do 1 maja r. b.

LOSOWANIA

4% Państwowa Pożyczka
Prem. z 1920 r.
(Miljonówka).

(Miljonówka
Ciągnienie z 24 lutego 1923 r.
Nr 2,894,461.
Ciągnienie z 3 marca 1923 r.
Nr 2,752,214.
Ciągnienie z 10 marca 1923 r.
Nr 4,721,503.
Wypłata po mk. **1,000,000** natychmiast.

Listy Zastawne Tow. Krd. m. Warszawy
Ciągnienie z dnia 1 lutego 1923 r.

5% S. VII.

a) po rubli 3000, pojedyńczemi sztukami.
243 291 453 510 562 602 621 702 875 889 921 926 1103 109 145 237 714 867 982 2024 030 032 038 246 643 652 3108 410 603 928 985 4468 478 604 646 737 822 883 886 888 892, 5027 153 206 244 531 629 679 6515 565 814, 7627 690, 8065, 9154 269 411 456 516, 10220 319 574 699 979, 11272, 12219 743, 13392 485 680 969 992, 14272, 15020 241 499 609 657, 16108 195 486 995, 17093 222 532, 18166 462 538 552 909 927 982, 19615 810, 20659 721 954 980 991, 21414 436 563 779, 22188 238 452 482 23144 396 426 618 823 896 903 951, 24164 207 402 635 800, 25559 739 781 835 921, 26371 637 997, 27132 175 392 478 574 623 634 635 717 728 739 754 792 876 997, 28011 121 154 548 609 618 824, 29184 206 387 489 649 779887 929 931, 30295 344,31499, 32024 156 259 878, 33124 272 306 366 426 616 857 998, 34046 062 099 235 368 380 520 593 897, 35151 670 869, 36295 586, 37017 210 370 446 502.

b)po rubli 1000, dziesiątkami od Nr do Nr
20681 — 690, 22211 — 220, 23261 — 270, 23291 — 300, 26001 — 010, 30051 — 060, 36591 — 600, 37961 — 970, 41641 — 650, 44591 — 600, 45951 — 960, 47491 — 500, 47971 — 980, 50441 — 450, 52801 — 810, 57201 — 210, 57261 — 270, 57331 — 340, 58231 — 240, 58381 — 390, 58931 —940, 58961 — 970, 59271 — 280, 60761 — 770, 61441 — 450, 63161 — 170, 63251 — 260, 64831 — 840.

c) po rubli 500, dziesiątkami od Nr do Nr
100771 — 780, 103061 — 070, 109631 — 640, 110461 — 470, 111941 — 950, 116581 — 590, 117311 — 320, 119181 — 190, 120301 — 310, 120481 — 490, 120671 — 680, 121661—670, 123971—980, 124481—490, 124581 — 590, 126391 — 400, 127491 — 500.

d) po rubli 100 dziesiątkami od Nr do Nr
152631 — 640, 153481 — 490, 155621 — 630, 155641 — 650, 156921 — 930, 157761 — 770, 158851 — 860, 200411 — 420, 205041 — 050, 206201 — 210, 206981 — 990, 208861 — 870, 222081 — 090, 225191 — 200, 227901 — 910, 231001 — 010, 231341 — 350, 232181 — 190, 233011 — 020, 234601 — 610, 236111 — 120, 236281 — 290, 236381 — 390, 237041 — 050, 237541 — 550, 237691 — 700, 238111 — 120.

4½% S. VIII.

a) po rubli 3000, pojedyńczemi sztukami.
10 147 468 546 596 964, 2017 057 161 347 375, 3041 098 192 382 394 715, 4106 109 198 361 598 900 908, 5243 595 762, 6328 374 449 457 587 643 669 727 909 938, 7064 445, 461 528 980, 8307 766 914, 9243 474 540 566 679 731 894, 10325 551 776 878, 11156 188 373 516 583 644 870 892 944, 12265 280 397 516, 646 669 762 769 894 946 968 986, 13010 109 114 162 275 349 353 408 494 709 758 881 960, 14012 015 050 059 298 314 402 535 646 667 747 923 926 931 972, 15143 202 294 394 501 580 609 611 615.

b) po rubli 1000, dziesiątkami od Nr do Nr
51161 — 170, 53381 — 390, 54391 — 400, 55151 — 160, 60181 — 190, 61321 — 330, 66661 — 670, 67131 — 140, 67581 — 590, 67801 — 810, 67951 — 860, 68221 — 230, 68691 — 700, 68881 — 890, 69191 — 200, 69261 — 270, 71151 — 160, 71521 — 530, 72251 — 260, 72551 — 560, 73761 — 770, 73891 — 900, 74371 — 380, 74731 — 740, 75351 — 360, 75501 — 510, 75991 — 76000, 76611 — 620, 78561 — 570, 79071 — 080, 79221 — 230, 79491 — 500, 79551 — 560, 79631 — 640, 80351 — 360, 81461 — 470, 81681 — 690, 81881 — 890, 82271 — 280, 83481 — 490.

c) po rubli 500, dziesiątkami od Nr do Nr
101481 — 490, 101511 — 520, 103061—070, 103221 — 230, 108381 — 390, 108511 — 520, 108521 — 530, 108891 — 900, 109361 — 370, 112441 — 450, 112781 — 790, 114251 — 260, 115821 — 830, 116181 — 190, 117411 — 420, 118271 — 280, 118551 — 560, 118701 —

710, 119551 — 560, 119731 — 740, 119741 — 750, 119921 — 930, 120131 — 140, 120281 — 290, 120591 — 600.

d) po rubli 100, dziesiątkami od Nr do Nr 200051 — 060, 200571 — 580, 203911 — 920, 209351 — 360, 212311 — 320, 214011 — 020, 214851 — 860, 215801 — 810, 217661 — 670, 218621 — 630, 218721 — 730, 218751 — 760, 221521 — 530, 222921 — 930, 223361 — 370, 225771 — 780, 226081 — 090, 227831 — 840, 228391 — 400, 230791 — 800, 231111 — 120, 231401 — 410, 231421 — 430, 231521 — 530, 232551 — 560, 232611 — 620, 233251 — 260, 234201 — 210, 236181 — 190, 236901 — 910, 237541 — 550, 238121 — 130, 238131 — 140, 238351 — 360, 238761 — 770, 238971 — 980, 239731 — 740, 239831 — 840, 240211 — 220, 240221 — 230, 240531 — 540, 240621 — 630.

Wypłata od dnia 1-go kwietnia 1923 r.

Poż. Prem. Turecka z 1870 r. po frs. 400.

Ciągnienie z 1 lutego 1923 r.

Wygrane:

Po 200000 frs. N. 1798117.

Po 4000 frs. N. 1274953, 1346395.

Po 1250 frs. N. 74146 133062 167732 218073 611052 907800 1533971 1556518 1818182 1833743 1884868 1923392.

Po 1000 frs. N. 11032 46738 63765 133063 141638 172929 270288 390202 393499 451544 543092 591839 603314 658910 691506 725271 743139 754000 808175 835865 979800 1227197 1276173 1290434 1316456 1396749 1453482 1596733 1621563 1651851 1681718 1691612 1775267 1821881 1833745.

Amortyzacja:

Wylosowano 450 serji:

N. 2711 — 715 11031 — 035 14306 — 310 15486 — 490 20396 — 400 641 — 645 21281 — 285 24016 — 020 30021 — 025 38901 — 905 46736 — 740 47466 — 470 48656 — 660 55746 — 750 60336 — 340 62566 — 570 63761 — 765 65906 — 910 68281 — 285 72521 — 525 74146 — 150 76961 — 965 78371 — 375 801 — 805 86466 — 470 89191 — 195 226 — 230 104751 — 755 791 — 795 113051 — 055 114996 — 115000 116436 — 440 119981 — 985 124896 — 900 125021 — 025 131531 — 535 133061 — 065 141636 — 640 143981 — 985 145796 — 800 146296 — 300 150676 — 680 162031 — 035 164426 — 430 167731 — 735 169401 — 405 170341 — 345 651 — 655 172926 — 930 175471 — 475 182511 — 515 187801 — 805 188636 — 640 861 — 865 191356 — 360 205366 — 370 207551 — 555 208811 — 815 211771 — 775 218071 — 075 229386 — 390 232806 — 810 235271 — 275 247871 — 875 248931 — 935 255231 — 235 270286 — 290 271776 — 780 272861 — 865 891 — 895 277271 — 275 961 — 965 279816 — 820 287546 — 550 294701 — 705 305226 — 230 307736 — 740 309361 — 365 313031 — 035 315511 — 515 316456 — 460 323441 — 445 325826 — 830 333236 — 240 339126 — 130 906 — 910 366291 — 295 369576 — 580 372846 — 850 374676 — 680 377206 — 210 378836 — 840 381426 — 430 616 — 620 384851 — 855 387336 — 340 390201 — 205 936 — 940 392326 — 330 393496 — 500 398541 — 545 601 — 605 409671 — 675 423731 — 735 428961 — 965 433586 — 590 971 — 975 435416 — 420 636 — 640 438466 — 470 440866 — 870 444856 — 860 451541 — 545 455586 — 590 457731 — 735 458456 — 460 462786 — 790 465171 — 175 611 — 615 469406—410 481061 — 065 551 — 555 485676 — 680 487236 — 240 489661 — 665 491446— 450 500486 — 490 505421 — 425 508066 — 070 513526 — 530 526376 — 380 906 — 910 531841 — 845 533231 — 235 538016 — 020 543091 — 095 544291 — 295 551121 — 125 552601 — 605 555321 — 325 556506 — 510 560106 — 110 561291 — 295 567411 — 415 570156 — 160 571991 — 995 573101 — 105 574511 — 515 575611 — 615 585091 — 095 146 — 150 591836 — 840 596356 — 360 603311 — 315 606221 — 225 481—485 611051 — 055 613781 — 785 614746 — 750 621046 — 050 628656 — 660 639211 — 215 646956 — 960 647311 — 315 441 — 445 656701 — 705 658906 — 910 666761 — 765 667561 — 565 668011 — 015 669746 — 750 676671 — 675 680571 — 575 691506 — 510 694776 — 780 896 — 900 695776 — 780 696771 — 775 701531 — 535 707336 — 340 717611 — 615 725271 — 275 727151 — 155 736021 — 025 739421 — 425 743136 — 140 744961 — 965 749331 — 335 750576 — 580 753996 — 754000 758416 — 420 760691 — 695 775646 — 650 780686 — 690 781816 — 820 896 — 900 784231 — 235 790746 — 750 793371 — 375 801 — 805 795216 — 220 803631 — 635 806551 — 555 807316 — 320 808171 — 175 810736 — 740 812381 — 385 819036 — 040 566 — 570 821461 — 465 826621 — 625 827126 — 130 835861 — 865 843786 — 790 850566 — 570 860556 — 560 865536 — 540 867606 — 610 870756 — 760 885081 — 085 887486 — 490 894211 — 215 905716 — 720 907596 — 600 796 — 800 908881 — 885 914806 — 810 917061 — 065 924616 — 620 932771 — 775 938216 — 220 944811 — 815 956091 — 095 960181 — 185 966411 — 415 973471 — 475 977766 — 770 978971 — 975 979796 — 800 989416 — 420 995621 — 625.

D. c. n.

Nazwa pap. proc.	Nominalna wartość	Wartość kuponu bieżącego od papierów procentowych w fenigach i setnych częściach — MARZEC 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30/31
Papiery państwowe.																
5% Poż. Długoterminowa	M. 100	229.17	230.56	231.94	233.33	234.72	236.11	237.50	238 89	240.27	241.66	243.05	244.44	245.83	247.21	248.61
„ „ Krótkoterminowa	„ 100	104.17	105.56	106.94	108.33	109.72	111.11	112.50	113.89	115.27	116.66	118.05	119.44	120.83	122.21	123.61
4% „ Premjowa (Miljonówka)	„ 1000	2833.33	2844.44	2855.55	2866.66	2877.77	2888.89	2900.—	2911.11	2922.22	2933.33	2944.44	2955.55	2966.66	2977.77	2988.89
Obligacje.																
6% Poż. m. s. Warsz. z 1915/6	R. 100	594.—	597.60	601.20	604.80	608 40	612.—	615.60	619.20	622.80	626 40	630.—	633.60	637·20	640.80	644.40
5½% „ „ „ „	„ 100	544 50	547.80	551.10	554.40	557.70	561.—	564.30	567.60	570.90	574.20	577.50	580.80	584.10	587.40	590.70
6% „ „ „ „ z 1917 r.	M. 100	125.—	126.66	128.33	130.—	131.66	133 33	135.—	136 66	138.33	140.—	141.66	143.33	145.—	146.66	148.33
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanaliz.)	R. 100	369.36	371.79	374.22	376.65	379.08	381.51	383.94	386 37	388 80	391.23	393.66	396.09	398 52	400.95	403.38
5% Warsz. Poż. Przezorn. z 1920 r. / 5% B-ku Ziemiańskiego	M. 100	206.25	207.50	208.75	210.—	211.25	212.50	213.75	215.—	216.25	217 50	218.75	220.	221.25	222 50	223.75
Listy zastawne.																
4½% Ziemskie	R. 100	204.12	206.55	208.98	211.41	213.84	216.27	218.70	221.13	223 56	225.99	228.42	230.85	233.28	235.71	238 14
„ „	M. 100	94.50	95.62	96.75	97.87	99.—	100.12	101.25	102.37	103 50	104.62	105.75	106.87	108.—	109.12	110.25
4% &	R. 100	181.44	183.60	185.76	187.92	190.08	192.24	194.40	196.56	198.72	200.88	203 04	205.20	207.36	209.52	211.68
5% m. Warszawy, Plocka i Siedlec	„ 100	445.50	448.20	450.90	453.60	456.30	459.—	461.70	464.40	467.10	469.80	472.50	475.20	477.90	480.60	483.30
4½% m. Warszawy	„ 100	400.95	403.38	405.81	408 24	410.67	413 10	415.53	417.96	420 39	422.82	425.25	427.68	430.11	432.54	434 97
5% m. Łodzi	„ 100	364.50	367.20	369.90	372.60	375.30	378.—	380.70	383.40	386.10	388.80	391.50	394.20	396.90	399.60	402,30
4½% „	„ 100	328.05	330.48	332.91	335.34	337.77	340 20	342.63	345.06	347.49	349.92	352.35	354.78	357.21	359.64	362.07
5% m. Częstochowy	„ 100	83.70	86.40	89.10	91.80	94.50	97.20	99.90	102.60	105 30	108.—	110.70	113 40	116.10	118.80	121.50
„ „ Kalisza	„ 100	40.50	43.20	45.90	48.60	51.30	54.—	56.70	59.40	62 10	64.80	67.50	70 20	72.90	75.60	78.30
„ „ Kielc i Suwałk	„ 100	167.40	170.10	172 80	175.50	178.20	180.90	183.60	186.30	189.—	191.70	194.40	197.10	199.80	202.50	205.20
„ „ Lublina i Radomia	„ 100	202.50	205.20	207.90	210.60	213.30	216.—	218.70	221.40	224.10	226.80	229.50	232.20	234.90	237.60	240.30
„ „ „	M. 100	93.75	95.—	96.25	97.50	98.75	100.—	101.25	102 50	103.75	105.—	106.25	107.50	108.75	110.—	111.25
„ „ Łomży	R. 100	164.70	167.40	170.10	172.80	175.50	178.20	180.90	183.60	186.30	189.—	191.70	194.40	197.10	199.80	202.50
„ „ Piotrkowa	„ 100	124.20	126.90	129 60	132.30	135.—	137.70	140.40	143.10	145.80	148 50	151.20	153 90	156.60	159.30	162.—
6% B-ku Kr. Hipoteczn	M. 100	112.50	114.—	115 50	117.—	118.50	120.—	121.50	123.—	124.50	126.—	127.50	129.—	130.50	132.—	133.50

Giełdy zamiejscowe.

Kursy z dnia 9 marca 1923 r.

(Objaśnienie: *s*=sprzedaż, *k*=kupno, *t*=tranzakcje, *n*=nieurzędowa)

POZNAŃ, 8/3 1923 r.

Akcje:	Kursy podane w procentach
Bank Związku Sp. Zar.	1800 *t*
„ Polski Handl.	1150 *t*
„ Zjednoczenia	—
„ Wielkop. Roln.	—
„ Kwil., Pol. i S-ka	2600 *t*
„ Poznański Ziemian	600—550 *t*
„ Przemysłowców	980—950 *t*
R. Barcikowski	1150—1100 *t*
H. Cegielski	10250—10100 *t*
Centrala Skór	2450 *t*
C. Hartwig	1350—1375 *t*
Hurtownia Drogeryjna	300 *t*
Lubań	55000 *t*
Dr. Roman May	21000—20000 *t*
Poznańska Sp. Drzew.	8000—7700 *t*
Wytwórnia Chemiczna	1400—1350 *t*
Wagon — Ostrowo	2150 *t*
Orient	—
Sarmatia	2800 *t*
Hartwig Kantorowicz	7500—7400 *t*
Papiernia Bydgoszcz	2100 *t*

KRAKÓW, 8/3 1923 r.

Akcje:	Waluta markowa
Bank Polski Przem.	4500 *s*
„ Hipoteczny	2000 *s*
„ Małopolski	3000 *s*
„ Komercjalny	1450 *t*
Powszech. Bank Kredytowy	800 *s*
Ziemski Bank Kredytowy	2500 *s*
Polskie Tow. Handlowe (P. T. H.)	3700—3500 *t*
Impex	—
Polski Glob	1000 *s*
Żegluga Polska	1350 *s*
Pharma	16500—16900 *t*
L. Zieleniewski	88000—93000 *t*
War. Sp. Akc. Bud. Par.	13200—13600 *t*
Elektrownia Siersza	5050 *t*
Trzebinia	22000 *t*
Pocisk	5500 *s*
Automotor	4200 *t*
Oikos	—
Fabryka Cem. „Górka	57000 *t*
Sierszańskie Zakł. G.	71000—71500 *t*
„Tepege“	40000—41000 *t*
Strug	7000 *t*
Pezet	6500 *k*
Krakus	13000—13200 *t*
Fabr. Porc. „Ćmielów“	34000-36000 *t*
Cukr. w Chodorowie	45000—49000 *t*

LWÓW, 7/3 1923 r.

Akcje:	Waluta markowa
Bank Akc. Związkowy	700 *k*
„ Rolniczy	5300 *k*
„ Handl. w Poznaniu	18000 *k*
„ Hip. Akc.	2000 *k*
„ Małopolski	3100 *k*
„ Powszechny Kred.	900 *k*
„ Przem. Pol.	4300 *k*
„ Ziem. Kred.	2200 *k*
Browary Lwowskie	102000 *k*
Tow. Chodorów	47500—47000 *t*
Tow. Karpalit	10100 *t*
Fabr. Porc. „Ćmielów“	33500 *k*
Galicja	2200000 *k*
Gafota	5300 *k*
Górka	58000 *k*
Oikos	75500 *t*
Warszawska Sp. Akc. Bud. Parowozów	13350—13200 *t*
Patria	56000 k
Pezet	7500—6500 *t*
Polsot	7200 *k*
Pocisk	5000 *k*
Polski Glob	900 *k*
Polska Nafta	7150—7050 *t*
Polskie Tow. Handl	3800 *t*
Rakszawa	90000—88000 *t*
Siersza (elektr.)	5200 *k*
„ (zakł. górn.)	57500 *k*
„Tepege“	41400 *k*
L. Zieleniewski	76500—8100 *t*
Żegluga Polska	1000 *k*
Polskie Tow. Budowlane	6000 *k*
„Potęga“ Huty żelazne	11000 *k*
Wawel	2000 *k*
Waluty:	
Rb. carskie po rb. 100	350 *s*
Rb. cahskie po rb. 500	350 *s*
Rb. carskie drobne	100 *s*
Rb. dumskie po rb. 1000	30 *s*
Rb. dumskie po rb. 250	25 *s*
Rb dumskie (Kierenki po 40 i 20 rb.)	0.40 *s*
Karbowańce	3 *s*
Grzywny	3 *s*

WILNO, 7/3 1923 r.

Ruble Łotewskie	—
Złote ruble	—
„ marki	—
„ franki	—
„ dolary	—
„ korony Skandynawskie	—
„ Funty Szterl.	—
„ marki niem.	—
Srebrne ruble	—
„ dolary	—
Bilon rosyjski	—
Listy zastawne Wil. B. Z.	—
Akcje Wileńsk. B. Ziem.	—
„ Pryw. Banku Handl.	10000 *t*

Giełda Warszawska

III. Waluty i Dewizy Kursy z 10 marca 1923 r.	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Dolary St.-Zjednoczonych	43715	43285	44500—45750—43500
„ kanadyjskie . . .	—	—	
Franki francuskie . . .	2688	2662	2675—2800—2675 Paryż
„ belgijskie . . .	2347	2323	2325—2410—2335— Belgja
„ szwajcarskie . .	8390	8310	8300—8575—8350 Szwajcarja
Funty sterl.	209000	207000	211000—216000—208000 Londyn
Marki niemieckie . . .	—	—	2.12—1.95
Korony ustrjackie . .	0.64	0.63	0 64.25—0.63.50 Wiedeń
„ czesko-słowackie	—	—	1350—1380 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	
„ duńskie . . .	—	—	
„ norweskie . . .	—	—	
„ węgierskie . . .	—	—	
Lei rumuńskie . . .	—	—	
Liry włoskie	—	—	
Marki fińskie	—	—	
Floreny holenderskie . .	—	—	
Dinary jugosłowiańskie .	—	—	

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

za czas od 22 lutego do 10 marca 1923 r. włącznie.

Kursy przeciętne: tranzakcyjne lub między kursami „sprzedaż" i „kupno".

Objaśnienie: nieurzędowe — n.

I. Papiery procentowe. Wartość nominalna (rb. 100=mk. 216)	Kupon płatny	22/2	10/3	najniższy	najwyższy
Papiery państwowe					
4% Poż. Pr. (Miljonówka)	1/10	1720	—	1700	1735
Obligacje.					
6% Poż.m.Warsz.z 1915/16	1/4-1/10	—	—	—	—
5½% Poż. m. st.Warszawy	&	—	—	—	—
6% Poż. m st. Warszawy z 1917 r. (Mk. 100) . .	1/1-1/7	—	—	—	—
5% Warsz. Poż. Przezor. 1920 r. (Mk. 100) . .	1/4-1/10	—	—	—	—
4½% Poż. m.Warsz.(kan.)	11/1-11/7	—	—	—	—
5% Banku Ziemiańskiego	1/4-1/10	—	—	—	—
6% Polsk.B-ku Komunaln	1/5-1/11	—	100	100	100
7% Starachowickich Z.G		—	—	—	—
Listy Zastawne.					
4½% Ziemskie*) . . .	22/7-22/12	2612½	—	2600	2700
4½% „ (Mk. 100),	&	58½	—	58	59
4% „	&	—	—	—	—
5% m. st. Warszawy*) .	1/4-1/10	370	—	370	380
4½% „ „ . .	&	—	—	—	—
6% B-ku Kred. Hipotecz.	2/1-1/7	—	—	—	—
5% m. Łodzi serji VII .	1/5-1/11	232	—	224	232
4½% „ „ VI .	&	—	—	—	—
5% m. Częstochowy . .	15/2-15/8	—	—	—	—
5% „ Kalisza	1/3-1/9	—	—	—	—
5% „ Kielc	14/1-14/7	—	—	—	—
5% „ Lublina	1/1- /7	—	—	—	—
5% „ „ (Mk. 100) .	&	—	—	—	—
5% „ Łomży	15/1-15/7	—	—	—	—
5% „ Piotrkowa . . .	30/1-30/7	—	—	—	—
5% „ Płocka	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Radomia	1/1-1/7	—	—	—	—
5% „ Siedlec	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Suwałk	14/1-14/7	—	—	—	—
4½% B-ku Ziemsk. Wileń.	14/1-14/7	—	—	—	—

II. AKCJE.

II. Akcje	Wartość nominalna	22/2	10/3	najniższy	najwyższy
Banku Dysk. Warszawsk.	20583	37000	36500	35000	40000
„ Handl. w Warsz.	31625	76333	66333	64000	77000
„ dla Han. i Przem,	16000	—	21915	20000	24000
„ Zachodniego . .	29333	—	54170	50000	60500
„ Kredyt. w Warsz.	14250	14720	14650	14100	15000
„ Tow. Spółdz. . .	20500	—	—	—	—
„ Zjedn. Ziem. Pol.	7900	12250	14450	11500	16000
„ Przem. Warsz. .	3400	—	3300	3000	4500
„ Kup. Łódzk. . .	1800	—	4800	4000	4800
„ Handl. w Łodzi. .	11000	—	—	—	—
„ Zw. Sp. Zar. w Poz.	9800	18025	16375	16000	19800
„ Małopolskiego . .	2500	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	1850	—	—	—	—
„ Pols.Przem.we Lw.	2783	4250	3862½	3500	5350
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	2700	—	-	—	—
„ Polski Han. w Poz.	—	20000	—	20000	21000
Cukr. „Czersk"	475000	—	2000000	1950000	2000000
„ „Częstocice". . .	490000	128000	153333	126000	170000
„ „Józefów" . . .	90000	—	—	-	—
„ „Konstancja". . .	87500	—	—	—	—
„ „Łyszkowice" . .	287500	—	—	—	—
„ „Michałów" . . .	90000	37915	34000	32000	40000
„ „Ostrowite" . .	287500	—	—	—	—
S. A. „Chodorów" . . .	—	49000	46000	42000	57000
Warsz. Fabr. Cukru . .	472500	161170	169125	160000	187000
Zawiercie	1450000	—	—	—	—
Zakł. Żyrardowskich . .	1246670	1737500	1525000	1400000	1750000
Kijew. Sch. i S ka. . .	51500	—	90000	87000	94000
Fryderyk Puls	19000	—	33000	30000	34000
Dr. Roman May. Poz. .	90000	—	—	—	—
Lilpop. Rau & Loew . .	85000	82833	81333	73000	84500
K. Rudzki & S-ka . . .	32875	42415	43000	38000	48500
Starach. Z. Gór. . . .	39417	40250	40250	38000	45000
Zakł. Ostrowieckich . .	77500	68000	68670	62000	80000
„Wulkan"	525000	—	—	—	—
W. Gostyński & S-ka . .	110000	—	—	—	—
Borman & Szwede . .	275000	—	—	—	—
Konrad Jarn. & S-ka . ,	312500	—	—	—	—
Ortw. Karas. i S-ka . .	10000	16000	15575	13000	17000
Warsz. Ub. od Ognia . .	425000	—	—	1000000	1000000
Ub. „Przezorność". . .	11000	—	—	—	—
„Łazy" (cement) . . .	25750	-	—	—	—
„Wysoka" „ . . .	77500	—	—	—	—
Firley „ . . .	5083	14933	19150	14500	19800
Warsz. Kop. Węgla . .	98000	153500	150000	137500	162000
Dróg Żel. Podjazd. . .	27500	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski. . . .	9850	6200	6150	5050	6750
Bracia Jabłkowscy. . .	8530	12200	12125	11500	13600
F. Dach. „Pustelnik" . .	27500	—	19200	19000	25000
Warsz. Poż. na Z. R. . .	6250	—	—	11500	11500
Bud. i pr. hot. w War. . .	575000	—	—	—	—
„Pocisk"	5267	6270	4825	4600	6300
„Siła i Światło". . . .	7167	6100	6550	6100	8850
Przemysłu Drzewn. . .	6100	—	6600	5300	6700
Warsz. Handl. i Żegl. . .	3412½	4825	3900	3750	5100
„Nafta Polska" . , . .	4233	7650	6900	6800	7700
Polskie Handlowe . . .	2000	—	—	—	—
Tomasz. F. Szt. Jedw. .	80000 K	—	—	—	—
Goslawice . . . . . ,	27500	—	56500	53000	66500
H Cegielski	49750	—	107500	100000	122000
Modrz. Z. Gór.	35000	66750	70670	66500	83000
Rohn, Zieliński i S-ka. .	13850	30500	32625	28000	34500
„Stąporków"	55000	—	—	—	—
Fabr. Sil. i Trak. „Ursus"	48000	30500	—	28000	31500
Warsz. S. A. Bud. Par. .	7450	11433	13833	10800	15300
L. Zieleniewski w Krak.	26833	73500	90000	69000	91000
Han. Prz. Wł. Bednawski	3750	—	—	17750	25000
Pol. Centr. Handl. . .	3500	—	—	—	—
Ludwik Spiess i Syn . .	6750	17615	16483	16000	19000
Zach. Tow. dla Han i Prz.	7550	—	—	—	—
C. Hartwig	9500	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele. .	145000	29633	26500	26000	30000
Fabr. Ołów. St.Majewski.	32500	65000	—	65000	95000
Prz. Naft. w Pol. Br Nobel	16400	17933	17133	16400	18550
„Polus".	10000	—	—	—	—
Lenartowicz, Rylscy i Sp.	3500	5775	5070	5000	6400
„Tepege" T. dla P. G. .	17500	—	—	—	—
„Hurt"	3700	6800	—	6500	9500
Warsz. Warrant. Sp. . .	3750		—	—	—
Fabr. Mydeł. Wildt i S-ka.	12250	13500	—	12900	13500
Fabr. Chem. „Radocha".	32500	—	—	—	—
Pol. Bal. Tow. „Polbal".	2000	—	4000	3650	5600
Pol. Skł. Pom. Szkol. .	2300	—	—	—	—
War. Tow. Ocz. Spir. .	—	57000	51000	51000	58500
S. A. „Nafta" w Lw. . .	—	—	—	—	—
Tow.„ Elektryczność" .	—	70000	—	70000	75000
„Cmielów"	—	32000	33500	28000	35000

*) Dotyczy listów na blankietach rublowych Rb. 100 = 216

WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.* REDAKTOR: *TADEUSZ SKARŻYŃSKI*

Drukarnia „Rotacyjna" Marszałkowska 148.